

Biuletyn Prawa Karnego nr 6/07

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszczone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Legislacja

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu. Prezentowane są zarówno projekty aktów normatywnych, jak i informacje umożliwiające zapoznanie się z przebiegiem dyskusji wokół tych projektów. W dziale tym przedstawiane są także opinie sporządzane w toku prac legislacyjnych przez upoważnione podmioty.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

Włodzimierz Wróbel
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego
bsakww@sn.pl

SPIS TREŚCI

1. ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO – IZBA KARNA I IZBA WOJSKOWA.....	4
1.1. UCHWAŁY I POSTANOWIENIA – KZP	4
1.2. ORZECZENIA W SPRAWACH KASACYJNYCH.....	4
1.2.1. <i>Wniosek oskarżonego o skazanie bez przeprowadzanie postępowania dowodowego.....</i>	<i>4</i>
1.2.2. <i>Kryteria zmiany ustaleń faktycznych przez sąd drugiej instancji; zasada samodzielności jurysdykcyjnej; ustalanie faktów w procesie poszlakowym.....</i>	<i>4</i>
1.2.3. <i>Granice rozpoznania kasacji; niezasadność wniosku dowodowego</i>	<i>7</i>
1.2.4. <i>Prewencyjna funkcja zakazu prowadzenia pojazdów; wniosek prokuratora o skazanie bez przeprowadzania rozprawy</i>	<i>8</i>
1.2.5. <i>Kara łączna przy realnym zbiegu przestępstw; Zasada ne bis in idem</i>	<i>9</i>
1.2.6. <i>Niedopuszczalność zaskarżenia orzeczenia w oparciu o zarzut nieuwzględnienia dyrektyw wymiaru kary.....</i>	<i>13</i>
1.2.7. <i>Udział w pobiciu jako przestępstwo materialne</i>	<i>13</i>
1.2.8. <i>Przyczyny bezczynności sądu a prawo do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie.....</i>	<i>14</i>
1.3. ORZECZNICTWO IZBY WOJSKOWEJ SĄDU NAJWYŻSZEGO	15
1.4. ZAGADNIENIA PRAWNE.....	16
1.4.1. <i>Relacja pojęć „gwałt” i „przemoc” w kontekście przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu</i>	<i>16</i>
1.4.2. <i>Forma postępowania przygotowawczego i jej wpływ na tryb postępowania sądowego</i>	<i>16</i>
1.4.3. <i>Weksel niepełny (in blanco) jako przedmiot czynności wykonawczej przestępstwa określonego w art. 310 § 1 k.k.</i>	<i>16</i>
1.4.4. <i>Uprawnienia pokrzywdzonego.....</i>	<i>17</i>
1.4.5. <i>Prawo do obrony jako kontratyp przestępstwa składania fałszywych zeznań.....</i>	<i>17</i>
1.4.6. <i>Zasady intertemporalne.....</i>	<i>17</i>
1.4.7. <i>Zakres możliwych do wykorzystania informacji uzyskanych w wyniku czynności operacyjnych</i>	<i>18</i>
1.4.8. <i>Konstrukcja sprawstwa rozszerzonego w Kodeksie karnym skarbowym</i>	<i>18</i>
1.4.9. <i>Pojęcie wygranej w rozumieniu ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych.....</i>	<i>19</i>
1.4.10. <i>Okoliczności powodujące istnienie uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego.....</i>	<i>19</i>
1.4.11. <i>Należności biegłego – zwrot kosztów przejazdem</i>	<i>19</i>
1.4.12. <i>Odpowiedzialność karna lekarza dokonującego niezgodnych z prawdą wpisów w dokumentacji medycznej</i>	<i>20</i>

1.4.13.	<i>Właściwość organów postępowania wykonawczego do odroczenia wykonania, rozłożenia na raty i umorzenia nawiazki na rzecz Skarbu Państwa oraz obowiązku uiszczenia kwoty pieniężnej stanowiącej równowartość orzeczonego przypadku.....</i>	20
1.4.14.	<i>Zakres pojęcia „korzyść majątkowa”</i>	21
1.4.15.	<i>Pojęcie wygranej rzeczowej w rozumieniu ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych.....</i>	21
1.4.16.	<i>Osądzenie fragmentu czynu ciągłego</i>	21
1.4.17.	<i>Skład sądu w postępowaniu prowadzonym w trybie uproszczonym przy ponownym rozpoznaniu sprawy.....</i>	22
2.	ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO DOTYCZĄCE PRAWA KARNEGO.....	23
2.1.	WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO	23
2.2.	WOKANDA TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO	23
2.2.1.	<i>Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący ustanowienia obrońcy w procesie dyscyplinarnym funkcjonariusza: Straży Granicznej, Policji i Służby Celnej (sygn. akt K 47/05)</i>	23
3.	LEGISLACJA.....	24
3.1.	AKTY NORMATYWNE DOTYCZĄCE PRAWA KARNEGO	24
3.1.2.	<i>Wchodzą w życie:.....</i>	24
3.2.	PRACE LEGISLACYJNE RZĄDU	24
3.3.	PRACE LEGISLACYJNE SEJMU I SENATU RP	27
3.3.1.	<i>Sejm.....</i>	27
5.	INFORMACJA MIĘDZYNARODOWA.....	32
5.1.	RADA EUROPY	32
5.2.	ORZECZNICTWO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA	32
5.2.1.	<i>Granice użycia broni palnej przez Policję.....</i>	32
6.	PRZEGLĄD KSIĄŻEK I CZASOPISM.....	35
6.1.	PRZEGLĄD KSIĄŻEK	35
6.2.	PRZEGLĄD CZASOPISM.....	35

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych

1.2.1. Wniosek oskarżonego o skazanie bez przeprowadzanie postępowania dowodowego

przepisy: art. 34 § 3 k.p.k., art. 387 § 1 k.p.k.

hasła: łączność spraw, wniosek o wydanie wyroku bez postępowania dowodowego

Wyrok z dnia 15 grudnia 2006 r., II KK 209/06

Teza:

(...) Stosownie do treści 387 § 1 k.p.k. w sprawie wieloosobowej oskarżony o występki może zgłosić wniosek o skazanie bez dalszego postępowania dowodowego „do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania oskarżonych na rozprawie głównej”. Późniejsze decyzje procesowe podjęte w trybie art. 34 § 3 k.p.k., a w ich następstwie prowadzenie sprawy oskarżonych (...) od początku, w tym ponowne przesłuchanie oskarżonych, nie uchylają swoistej prekluzji możliwości zgłoszenia wniosku o skazanie w trybie art. 387 k.p.k. Ponowne odebranie wyjaśnień od oskarżonych nie posiada waloru „pierwszego przesłuchania” w rozumieniu cyt. przepisu.

Z uzasadnienia:

(...) „Stosownie do treści 387 § 1 k.p.k. w sprawie wieloosobowej oskarżony o występki może zgłosić wniosek o skazanie bez dalszego postępowania dowodowego „do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania oskarżonych na rozprawie głównej”. W realiach niniejszej sprawy przesłuchanie oskarżonych zakończono w dniu 15 kwietnia 2004 r. (k. 280 – 283). Późniejsze decyzje procesowe podjęte w trybie art. 34 § 3 k.p.k., a w ich następstwie prowadzenie sprawy oskarżonych (...) od początku, w tym ponowne przesłuchanie oskarżonych, nie uchylają swoistej prekluzji możliwości zgłoszenia wniosku o skazanie w trybie art. 387 k.p.k. Ponowne odebranie wyjaśnień od oskarżonych nie posiada waloru „pierwszego przesłuchania” w rozumieniu cyt. przepisu.”

1.2.2. Kryteria zmiany ustaleń faktycznych przez sąd drugiej instancji; zasada samodzielności jurysdykcyjnej; ustalanie faktów w procesie poszlakowym

przepisy: art. 452 § 2 k.p.k., art. 8 k.p.k.

hasła: dowody, zasada samodzielności jurysdykcyjnej, wina

Wyrok z dnia 5 lutego 2007 r., IV KK 185/06

Teza:

(...) Sąd Odwoławczy może – o ile nie uzupełnił przewodu sądowego w trybie art. 452 § 2 k.p.k. – właśnie ze względu na niewątpliwą obowiązywanie w procesie karnym zasad bezpośrednio i dwuinstancyjności postępowania karnego zmienić ustalenia faktyczne i orzec odmiennie co do

istoty, tylko wówczas, gdy wadliwość pierwszoinstancyjnej oceny dowodów jest tak dalece jednoznaczna, iż wręcz determinuje konieczność poczynienia – różnych od przyjętych przez Sąd I instancji – ustaleń i w konsekwencji dokonania na nowo ich prawno–karnej oceny.

(...) prawomocne rozstrzygnięcie zapadłe w innej sprawie, dotyczące zdarzenia, które jest przedmiotem osądu także w toczącej się sprawie musi być rozważone na płaszczyźnie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy. Nie ulega wszak wątpliwości, że jakkolwiek art. 8 k.p.k. statuuje zasadę samodzielności jurysdykcyjnej Sądu karnego, nie znaczy to jednak, że za pożądany uznawać należy taki stan rzeczy, w którym co do tego samego zdarzenia w orzeczeniach różnych sądów, diametralnie odmiennie oceniono zeznania tego samego świadka, jakkolwiek nie ujawniły się nowe okoliczności, które by te różnice w ocenie w sposób racjonalny uzasadniały.

(...) Nie ulega wątpliwości że w procesie poszlakowym (...) ustalenie faktu głównego (winy oskarżonych w zakresie zarzucanego im przestępstwa) byłoby możliwe, wtedy gdyby całokształt materiału dowodowego, który zdołano zebrać, pozwalał na stwierdzenie, że inna interpretacja przyjętych ubocznych faktów (poszlak) poza ustaleniem tego faktu głównego nie jest możliwa.

Z uzasadnienia:

(...) „Nie ulega przy tym wątpliwości, że przepis art. 437 § 2 k.p.k. przyznaje sądowi odwoławczemu prawo do odmiennego orzeczenia co do istoty sprawy, jeżeli na to pozwalają dowody zebrane w sprawie, to jest dowody przeprowadzone i należycie ujawnione przez Sąd pierwszej instancji. Jednakże przepis ten i wynikłe z jego treści uprawnienie Sądu Odwoławczego do dokonania ustaleń faktycznych odmiennych od tych przyjętych za podstawę orzeczenia Sądu pierwszej instancji, należy interpretować w kontekście wymogów obowiązujących w polskim procesie karnym zasad: bezpośredniości i – już wspomnianej – dwuinstancyjności. Nie można wszak zapominać o tym, że merytoryczna ocena dowodów stosownie do obowiązujących przepisów procesu karnego należy do Sądu orzekającego, przede wszystkim ze względu na to, że zachowuje on bezpośredni kontakt z przeprowadzanymi w toku rozprawy dowodami w tym przesłuchiwanymi (w różnej roli procesowej) osobami. Jest to niezmiernie istotne. Spostrzeżenia poczynione w czasie takiego bezpośredniego kontaktu z tymi osobami – co do oceny ich poziomu intelektualnego, zachowania, w tym także sposobu formułowania wypowiedzi i reagowania na zaistniałe w tym czasie sytuacje, wymagające ich emocjonalnej reakcji – są jednak obok analizy samej treści tych ich wypowiedzi, pierwszorzędą przesłanką prawidłowej oceny tych dowodów. Stąd też niejednokrotnie Sąd Najwyższy tak dostrzegając znaczenie owych spostrzeżeń i wrażeń odniesionych w toku bezpośredniego przesłuchania na rozprawie (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 13 stycznia 1975 r., III KP 323/74 – OSNKW 1975, z. 5, poz. 56; 24 listopada 1975 r., II KP 254/75 – OSNKW 1976, z. 2, poz. 27; 30 maja 1974 r., III KRN 22/74 – OSNKW 1974, z. 9, poz. 172; 17 października 1980 r., V KRN 96/80 – OSNKW 1981, z. 6, poz. 36), równocześnie stwierdzał że to sędziowie pierwszej instancji stykając się właśnie w taki sposób z tymi dowodami, mają z tego powodu z zasady lepsze szanse prawidłowej ich oceny, aniżeli sędziowie instancji odwoławczej, jeżeli orzekają tylko na podstawie zebranego w sprawie pisemnego materiału dowodowego.

Z tego też powodu Sąd Odwoławczy może – o ile nie uzupełnił przewodu sądowego w trybie art. 452 § 2 k.p.k. – właśnie ze względu na niewątpliwość obowiązywania w procesie karnym zasad bezpośredniości i dwuinstancyjności postępowania karnego zmienić ustalenia faktyczne i orzec odmiennie co do istoty, tylko wówczas, gdy wadliwość pierwszoinstancyjnej oceny dowodów jest tak dalece jednoznaczna, iż wręcz determinuje konieczność poczynienia – różnych od przyjętych przez Sąd pierwszej instancji – ustaleń i w konsekwencji dokonania na nowo ich prawno–karnej oceny. Takie reformatoryjne rozstrzygnięcie sąd odwoławczy jest zatem władny wydać jedynie wówczas, gdy stwierdzi, że dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów nie respektuje – i to w sposób oczywiście błędny – określonych w art. 5 § 2 i art. 7 k.p.k. wymogów. A zatem nie jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, zawiera błędy faktyczne czy logiczne, a jej

przedmiotem – wbrew treści art. 410 k.p.k. – nie jest całokształt materiału dowodowego zgromadzonego i ujawnionego w sądowym postępowaniu, a jedynie tegoż, z zasady tendencyjnie wybrane, fragmenty. Dopiero wtedy gdy zebrane dowody są w swojej treści ewidentne, a ich dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena oczywiście wadliwa, Sąd Odwoławczy – o ile nie uzupełnił przewodu sądowego w trybie art. 452 § 2 k.p.k. – będzie mógł dokonać odmiennych – od tych poczynionych w pierwszej instancji – ustaleń co do istoty sprawy.

Na tego rodzaju uwarunkowania procesowe wielokrotnie zwracał uwagę Sąd Najwyższy. Czynił to tak w czasie obowiązywania Kodeksu postępowania karnego z 1969 r., jak i już po wejściu w życie aktualnie obowiązującego Kodeksu postępowania karnego z 1997 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 18 grudnia 1973 r., V KRN 449/73 – OSNKW 1974, z. 5, poz. 99; 25 marca 1987 r., V KRN 18/87 – Informacja Prawnicza – Prawo Karne 1987, z. 7-9, poz. 20; 15 sierpnia 1984 r., V KRN 172/84 – OSNPG 1985, z. 3, poz. 43; 9 stycznia 2001 r., V KKN 461/00 – Lex nr 50912; 11 lipca 2002 r., IV KK 150/22 – Lex nr 55186; 19 lutego 2003 r., V KK 119/02 – Lex nr 76996; 10 marca 2003 r., III KKN 26/01 – Lex nr 77081; 19 lutego 2004 r., IV KK 268/03 – OSNwSK 2004, z. 1, s. 336).

Równocześnie Sąd Najwyższy jednoznacznie konstatował, że same wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji dotyczące „istoty sprawy” z reguły nie upoważniają jeszcze Sądu odwoławczego do zajęcia odmiennego stanowiska, lecz powinny na ogół prowadzić bądź do uzupełnienia przewodu sądowego w drugiej instancji przez bezpośrednie przesłuchanie świadków, bądź też do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (por. wyroki Sądu Najwyższego 18 grudnia 1973 r., V KRN 449/73 – OSNKW 1974, z. 5, poz. 99; 17 października 1980 r., V KRN 96/80 – OSNKW 1981, z. 6, poz. 363; 5 czerwca 2000 r., IV KKN 417/99 – Lex nr 51086).

(...) Wprawdzie (...) sąd nie jest związany ani orzeczeniem sądu zapadłym w innej sprawie, ani też ustaleniami faktycznymi lub też treścią wyroku w sprawie jednego ze współuczestników przestępstwa, rozpoznanej odrębnie, gdy następnie rozpatruje sprawę innego współuczestnika (por. Z. Świda-Łagiewska – zakres związania sądu w dokonywaniu ustaleń faktycznych w procesie karnym – Nowe Prawo 1983 Nr 2, s. 48; P. Hofmański – Samodzielność jurysdykcyjna Sądu karnego – Katowice 1988, s. 206), tym niemniej takie prawomocne rozstrzygnięcie zapadłe w innej sprawie, dotyczące zdarzenia, które jest przedmiotem osądu także w toczącej się sprawie (choć dotyczy ewentualnej odpowiedzialności karnej innej osoby), musi być rozważone na płaszczyźnie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy. Nie ulega wszak wątpliwości, że jakkolwiek art. 8 k.p.k. statuuje zasadę samodzielności jurysdykcyjnej Sądu karnego, nie znaczy to jednak, że za pożądany uznawać należy taki – jak stwierdzony w niniejszej sprawie – stan rzeczy, w którym co do tego samego zdarzenia w orzeczeniach różnych sądów, diametralnie odmiennie oceniono zeznania tego samego świadka, jakkolwiek nie ujawniły się nowe okoliczności, które by te różnice w ocenie w sposób racjonalny uzasadniały. Stąd też chcąc odrzucić dokonaną przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 marca 2002 r. ocenę słuszności rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego o wiarygodności zeznań Grzegorza Grzesiaka, Sąd Apelacyjny – w niniejszym postępowaniu – powinien był się do niej odnieść i konkretnymi przesłankami wykazać jej nietrafność. Powinien był to uczynić tym bardziej wówczas, gdy równocześnie nie stwierdził powodów do różnicowania – przy ocenie tych zeznań – sytuacji procesowej oskarżonych w stosunku do tej, która była udziałem A. Z. Brak w tym względzie jakichkolwiek ocen i analiz, czyni niezrozumiałą – w kategoriach racjonalnych – krytyczną oceną zeznań G. G., dokonaną po wcześniejszym uznaniu ich wiarygodności w tym samym procesie, wobec innego oskarżonego, ale przy identycznych przesłankach faktycznych i prawnych.

(...) Nie ulega wątpliwości, że w procesie poszlakowym (...) ustalenie faktu głównego (winy oskarżonych w zakresie zarzucanego im przestępstwa) byłoby możliwe, wtedy gdyby całokształt materiału dowodowego, który zdołano zebrać, pozwalał na stwierdzenie, że inna interpretacja przyjętych ubocznych faktów (poszlak) poza ustaleniem tego faktu głównego nie jest możliwa. Te stwier-

dzony w sprawie poszlaki byłyby niewystarczające do jego ustalenia, wówczas gdyby wszelkich – ale tylko racjonalnie pojmowanych – wątpliwości w tym względzie nie dało się usunąć. Innymi słowy wtedy, gdy również na ich podstawie – kierując się przy ich ocenie – co jeszcze raz należy podkreślić – racjami doświadczenia życiowego i zasadami poprawnego logicznie rozumowania – nie można wykluczyć zaistnienia innej, od tej zarzucanej oskarżonym, wersji owego będącego przedmiotem osądu zdarzenia.

Bezsporne przy tym jest to – co stanowi istotę procesu poszlakowego – że to dopiero ocena wszystkich stwierdzonych poszlak, dokonana we wzajemnych ich powiązaniu, powinna determinować przekonanie o winie oskarżonych. Żadna bowiem z nich, rozważana oddzielnie (odrębnie), bez korelacji z pozostałymi – siłą rzeczy – nie może mieć przy tym decydującego znaczenia.)”

1.2.3. Granice rozpoznania kasacji; niezasadność wniosku dowodowego

przepisy: art. 523 § 1 k.p.k., art. 453 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k.

hasła: kasacja granice, wniosek dowodowy

Wyrok z dnia 15 lutego 2007 r., IV KK 266/06

Teza:

(...) Sąd Najwyższy nie może ustalać możliwego wpływu rażącego naruszenia prawa przez Sąd odwoławczy na treść wydanego przez tenże sąd wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.), w ten sposób, iż na „przedpolu” swego rozstrzygnięcia dokona kontroli zasadności tych zarzutów apelacyjnych, co do których Sąd odwoławczy nie odniósł się w uzasadnieniu swego wyroku, i w zależności od oceny zasadności tych zarzutów, uzna kasację za zasadną, bądź też za niezasadną.

(...) w przypadku gdy zarzut podniesiony w środtku odwoławczym oparty jest na niesłusznym odaleniu wniosku dowodowego, a skarżący w trakcie postępowania odwoławczego tożsamy wniosek ponownie złoży (art. 453 § 2 k.p.k.), bądź też sąd ad quem błędnie odczyta treść środka odwoławczego i uzna, że w środtku odwoławczym został złożony ten sam wniosek dowodowy, to postanowienie w którym sąd ad quem merytorycznie wykaże niezasadność wniosku, umożliwia temu sądowi odwołanie się w uzasadnieniu wyroku (art. 457 § 3 k.p.k.) do treści – wydanego w czasie rozprawy odwoławczej – postanowienia.

Z uzasadnienia:

(...) „Przypomnieć też wypada, że wynikający z treści art.6 ust.1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz.284 ze zm.– zwanej dalej Konwencją) standard rzetelnego procesu obejmuje także postępowanie odwoławcze, a jednym z jego wyznaczników jest wyraźne wskazanie w uzasadnieniu wyroku podstawy rozstrzygnięcia, a więc takie odniesienie się do argumentacji stron, które gwarantuje stronie możliwość stwierdzenia rzeczywistego skorzystania z prawa do apelacji (por. Hadjianastassiou przeciwko Grecji – wyrok z 16 grudnia 1992 r., A. 252, w: M. A. Nowicki: Europejski Trybunał Praw Człowieka. Orzecznictwo, tom 1, Zakamycze 2001, s. 477). Wprawdzie w orzecznictwie strasburskim nie ma wypracowanych kryteriów jakimi winno cechować się uzasadnienie sądu, co jest zrozumiałe jeśli dostrzec różnice w systemach prawnych poszczególnych państw, ale akcentuje się, że obowiązek uzasadnienia i jego zakres – także jeśli chodzi o szczegółowość – może różnić się w zależności od charakteru decyzji i okoliczności konkretnej sprawy (por. Georgiadis przeciwko Grecji – wyrok z 29 maja 1997 r., RJD 1997-III, w: M. A. Nowicki, op. cit., s. 593; Higgins przeciwko Francji – wyrok z 19 lutego 1998r., RJD 1998-I w: M. A. Nowicki, op. cit., s. 622 – 623; a także Perez przeciwko Francji – wyrok z 12 lutego 2004 r., Wielka Izba, skarga nr 47287/99 w: M. A. Nowicki: Nowy Europejski Trybunał Praw Człowieka, wybór orzeczeń 1999 – 2004, Zakamycze 2005, s. 687 – 688). Podkreśla się jednak, że zrealizowanie obowiązku ujętego w treści art. 6 ust. 1 Konwencji wymaga odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do każdego istotnego – na tle kon-

kretniej sprawy – argumentu, a zatem brak odniesienia do takiej argumentacji stanowi o naruszeniu standardu rzetelnego procesu (por. Ruiz Torija przeciwko Hiszpanii – wyrok z 9 grudnia 1994 r., A.303-A, w: M. A. Nowicki: Europejski Trybunał Praw Człowieka. Orzecznictwo, tom 1, Zakamycze 2001, s. 515 – 516).

W judykaturze Sądu Najwyższego podkreśla się także, że w sytuacji uchybienia obowiązкови określone mu w treści art. 457 § 3 k.p.k., oceny możliwego wpływu – co oczywiste, w kategorii istotnego – na treść orzeczenia sądu odwoławczego (art. 523 § 1 k.p.k.) nie można dokonywać poprzez „dublowanie” kontroli apelacyjnej. Zatem w postępowaniu kasacyjnym nie można dokonywać kontroli wyroku sądu ad quem nie na podstawie jego uzasadnienia, ale w drodze rozpoznania przez Sąd Najwyższy zarzutów podniesionych w apelacji, albowiem kontroli kasacyjnej podlega wyrok sądu odwoławczego, a nie bezpośrednio wyrok sądu a quo. Słusznie wskazuje się także, że aprobowanie takiej właśnie sytuacji doprowadziłoby do pominięcia postępowania apelacyjnego i zastąpienia go postępowaniem kasacyjnym (por. np. wyroki SN z: 12 stycznia 2005 r., II KK 158/04, OSN w SK 2005, poz. 88; 1 lutego 2005 r., IV KK 375/04, OSN w SK 2005, poz. 279; 2 lutego 2005 r., II KK 253/04, OSN w SK 2005, poz. 287; 1 marca 2006 r., II KK 123/05, Lex 180793).

Akceptując te wywody, podkreślić należy, że Sąd Najwyższy nie może ustalać możliwego wpływu rażącego naruszenia prawa przez Sąd odwoławczy na treść wydanego przez tenże sąd wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.), w ten sposób, iż na „przedpolu” swego rozstrzygnięcia dokona kontroli zasadności tych zarzutów apelacyjnych, co do których Sąd odwoławczy nie odniósł się w uzasadnieniu swego wyroku, i w zależności od oceny zasadności tych zarzutów, uzna kasację za zasadną, bądź też za niezasadną.

(...) w przypadku gdy zarzut podniesiony w środku odwoławczym oparty jest na niesłusznym oddaleniu wniosku dowodowego, a skarżący w trakcie postępowania odwoławczego tożsamy wniosek ponownie złoży (art. 453 § 2 k.p.k.), bądź też sąd ad quem błędnie odczyta treść środka odwoławczego i uzna, że w środku odwoławczym został złożony ten sam wniosek dowodowy, to postanowienie w którym sąd ad quem merytorycznie wykaże niezasadność wniosku, umożliwia temu sądowi odwołanie się w uzasadnieniu wyroku (art. 457 § 3 k.p.k.) do treści – wydanego w czasie rozprawy odwoławczej – postanowienia. Takie postępowanie będzie przecież równoznaczne z odniesieniem się do zarzutu środka odwoławczego, a zatem realizować będzie standard rzetelnego procesu odwoławczego. Byłoby zbędnym i – jak się wydaje – nadmiernym formalizmem wymaganie od sądu ad quem, aby w takiej sytuacji jeszcze raz przedstawiał swoją argumentację w uzasadnieniu wyroku, gdy obowiązek określony treścią art. 433 § 2 k.p.k. został niewątpliwie zrealizowany.”

1.2.4. Prewencyjna funkcja zakazu prowadzenia pojazdów; wniosek prokuratora o skazanie bez przeprowadzania rozprawy

przepisy: art. 42 § 2 k.k., art. 335 § 1 k.p.k.

hasła: środki karne – zakaz prowadzenia pojazdów, wniosek o skazanie bez rozprawy

Wyrok z dnia 2 lutego 2007 r., V KK 423/06

Teza:

(...) Za oczywiste (...) uznać należy, że przy orzekaniu w przedmiocie środków karnych sąd winien mieć na uwadze przede wszystkim ich funkcję prewencyjną, odpowiadającą intencjom ustawodawcy. Nie ulega też wątpliwości, że celem regulacji zawartej w art. 42 § 2 k.k., obligującej do orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów jest czasowe wyeliminowanie z ruchu sprawy, jako kierowcy tego rodzaju pojazdu, który prowadził w stanie nietrzeźwości. Zaskarżony wyrok

nie uwzględnia ani funkcji, ani celów, dla których wymieniony w zarzucie kasacji przepis egzystuje.

(...) Zgodnie z art. 335 § 1 k.p.k., wniosek o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub środka karnego, złożyć można wtedy, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego świadczy, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Trudno zakładać osiągnięcie celów postępowania karnego wtedy, gdy proponuje się orzeczenie wobec sprawcy zakazu, który nie będzie miał dla niego większego znaczenia, natomiast pozostawi się mu uprawnienie, przy którego korzystaniu dopuścił się przestępstwa.

Z uzasadnienia:

„Z ustaleń poczynionych w sprawie i z treści wyroku wynika, że pomimo skazania za prowadzenie w stanie nietrzeźwości samochodu ciężarowego, nie orzeczono wobec Z. K. zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych tego rodzaju. Uprawnienie to zawiera bowiem właśnie prawo jazdy kategorii C (a łącznie z kategorią E – w zakresie samochodów specjalnych, także z przyczepą – art. 88 ust. 2 pkt 5 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). Orzeczony zakaz obejmuje natomiast pozbawienie prawnej możliwości prowadzenia wszelkich innych pojazdów mechanicznych. Wskazanie tych pojazdów mechanicznych, jako objętych zakazem, a wyłączenie z jego zakresu samochodu ciężarowego, jest nieracjonalne i wręcz niezrozumiałe w sytuacji, gdy przypisano skazanemu popełnienie przestępstwa polegającego na prowadzeniu w stanie nietrzeźwości pojazdu tej właśnie kategorii.

Trafnie stwierdza się w uzasadnieniu kasacji, że w niniejszej sprawie wydanie orzeczenia w zakresie dotyczącym środka karnego stanowi jaskrawe obejście prawa. Za oczywiste przecież uznać należy, że przy orzekaniu w przedmiocie środków karnych sąd winien mieć na uwadze przede wszystkim ich funkcję prewencyjną, odpowiadającą intencjom ustawodawcy. Nie ulega też wątpliwości, że celem regulacji zawartej w art. 42 § 2 k.k., obligującej do orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów jest czasowe wyeliminowanie z ruchu sprawcy, jako kierowcy tego rodzaju pojazdu, który prowadził w stanie nietrzeźwości. Zaskarżony wyrok nie uwzględnia ani funkcji, ani celów, dla których wymieniony w zarzucie kasacji przepis egzystuje. Należy zatem zgodzić się z twierdzeniem Prokuratora Generalnego, że wyrok ten został wydany z rażącym naruszeniem art. 42 § 2 k.k.

Należy też zauważyć, że do wydania zaskarżonego wyroku doszło w wyniku obrazy przepisów postępowania. Zgodnie z art. 335 § 1 k.p.k., wniosek o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub środka karnego, złożyć można wtedy, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego świadczy, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Ta ostatnia przesłanka nie została w niniejszym wypadku spełniona. Trudno bowiem zakładać osiągnięcie celów postępowania karnego wtedy, gdy proponuje się orzeczenie wobec sprawcy zakazu, który nie będzie miał dla niego większego znaczenia, natomiast pozostawi się mu uprawnienie, przy którego korzystaniu dopuścił się przestępstwa. Sąd Rejonowy nie powinien był uwzględnić wniosku, który nie spełniał tej ustawowej przesłanki. Ciężyla na nim powinność postąpienia w sposób przewidziany w art. 343 § 7 k.p.k., tj. skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych, jeśli na posiedzeniu treść wniosku nie została zmodyfikowana we właściwym kierunku.”

1.2.5. Kara łączna przy realnym zbiegu przestępstw; Zasada *ne bis in idem*

przepisy: art. 85 k.k., art. 572 k.p.k.

hasła: kara łączna, zbieg przestępstw

Postanowienie z dnia 14 lutego 2007 r., II KK 381/06

Teza:

(...) W układzie procesowym, w którym sąd uprawniony do wydania wyroku łącznego rozważał możliwość orzeczenia kary łącznej za przestępstwa popełnione w warunkach temporalnych określonych w art. 85 k.k. (a więc pozwalających na wymierzenie kary łącznej) i połączył węzłem kary łącznej kary wymierzone za niektóre z tych przestępstw, zaś odmówił połączenia węzłem kary łącznej kar wymierzonych za inne z przestępstw pozostających w zbiegu realnym, co znalazło wyraz w zakresowym umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., nie dochodzi do naruszenia zasady ne bis in idem także i w tej sytuacji, gdy wymierzona kara łączna obejmuje skazania jedynie za te przestępstwa, które zostały już objęte wyrokiem łącznym uprzednio wydanym. W opisanej konfiguracji procesowej nie można bowiem stwierdzić, że przedmiotem rozważań, a następnie przedmiotem rozstrzygnięcia sądu była ta sama kwestia, która została już uprzednio prawomocnie rozstrzygnięta.

Z uzasadnienia:

(...), „Skarga kasacyjna wniesiona na niekorzyść oskarżonego nie jest zasadna, albowiem nie można podzielić zarzutu, który został w niej sformułowany. W specyficznym układzie procesowym, jaki powstał w wyniku wzajemnego przekazywania sobie akt przez sądy orzekające, nie jest słuszne twierdzenie, że w sprawie tej doszło do naruszenia zakazu ne bis in idem, a w konsekwencji, iż zaskarżony wyrok dotknięty jest uchybieniem zaliczanym do bezwzględnych przyczyn odwoławczych.

Zanim jednak Sąd Najwyższy ustosunkuje się do tego problemu centralnego, kilka zdań poświęcić należy wnioskowi końcowym sformułowanym przez urząd oskarżyciela publicznego tak w skardze kasacyjnej, jak i na sali rozpraw sądu kasacyjnego. Gdyby nawet założyć zasadność zarzutu zgłoszonego w skardze, poważne wątpliwości budziły wnioski co do proponowanych orzeczeń następczych, jakie miałyby zapaść po ewentualnym uchyleniu zaskarżonego wyroku łącznego, czy to w całości, czy w części, na którą wskazał prokurator Prokuratury Krajowej (te ostatnie postulaty charakteryzował zresztą oczywisty brak konsekwencji: wnioskowano o uchylenie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1. wyroku i o umorzenie postępowania w tak sprecyzowanym zakresie, tracąc z pola widzenia to, że rozstrzygnięcie zawarte w szczególności w pkt. 2. ale także i w pkt. 4 oraz 5, pozostają w ścisłym związku z rozstrzygnięciem z pkt. 1). W obu wariantach mowa była bowiem - raz w sposób otwarty, a raz w sposób dorozumiany - o umorzeniu postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Przy formułowaniu takiego wniosku nie uwzględniono, jak się wydaje, implikacji związanych z treścią art. 575 § 1 k.p.k., zdanie po przecinku. Nie idzie tu przy tym o to, jakie znaczenie należy przydać postanowieniu, które wydał Sąd Rejonowy w M. w dniu 6 lipca 2006 r. w sprawie o sygn. II K 520/05, po powzięciu wiadomości o wydaniu przez Sąd Rejonowy w G. wyroku łącznego zaskarżonego kasacją Prokuratora Generalnego. Zawarte w tym postanowieniu stwierdzenie, że „wyrok łączny wydany w dniu 11.04.2006 r., sygn. akt II K 520/05, stracił moc z uwagi na wydanie późniejszego wyroku łącznego w dniu 30 maja 2006 r. przez Sąd Rejonowy w G., sygn. akt II K 231/06”, odczytywać bowiem należy jedynie w charakterze swoistego „superfluum orzeczniczego”, odwołującego się w deklaratoryjnej formie do okoliczności, która następuje z mocy samego prawa. Zgodnie bowiem z art. 575 § 1 k.p.k., z chwilą wydania nowego wyroku łącznego, poprzedni wyrok łączny traci moc. Dostrzegając takie uwarunkowanie, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 2004 r., sygn. akt 394/03 (publik. LEX nr 126659), stwierdził, że : Wyrok łączny, który utracił moc w następstwie wydania nowego, prawomocnego wyroku łącznego, wypada na stałe z obrotu prawnego i nie odzyskuje już mocy nawet w razie uchylenia w postępowaniu karnym tego nowego wyroku łącznego i umorzenia postępowania w przedmiocie jego wydania. W konsekwencji takiego zapatrywania należałoby przyjąć, tak jak uczynił to Sąd Najwyższy w cytowanym wyżej orzeczeniu, że po uchyleniu zaskarżonego wyroku prawidłowym orzeczeniem następczym byłoby nie umorzenie postępowania „w tym przedmiocie”, ale przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w celu wydania na nowo wyroku łącznego obejmującego kary jednostkowe, których spojenie węzłem kary łącznej ustало, albowiem w odniesieniu do pierwszego z orzeczeń skutek taki nastąpił z mocy prawa po wydaniu „kolejnego” wyroku łącznego, zaś

w odniesieniu do drugiego z orzeczeń skutek taki spowodowany byłby jego uchYLENIEM przez Sąd Najwyższy.

Zagadnienie takiego, czy innego rodzaju orzeczenia następczego mogłoby mieć jednak znaczenie tylko w wypadku podzielenia tezy zawartej w skardze kasacyjnej, że w układzie wyżej opisanym doszło do naruszenia zasady *ne bis in idem*.

Rozważając tę kwestię zwrócić należy uwagę na to, że układ procesowy, z jakim miał Sąd Najwyższy do czynienia w niniejszej sprawie, różni się w sposób zasadniczy od tego, który występował w sprawach zakończonych wyrokami SN z dnia 3 października 2005 r., sygn. akt V KK 151/05, publik. LEX nr 157208 oraz z dnia 18 lutego 2005 r., sygn. akt V KK 458/04, publik. OSNPiPr 2005, nr 9, poz. 7 oraz LEX nr 159367, do których to orzeczeń odwołuje się Prokurator Generalny w treści uzasadnienia skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie także podziela pogląd, zawarty nie tylko w orzeczeniach cytowanych przez Autora skargi kasacyjnej, ale także i w innych judykatach, że problem rzeczy osądzonej może wystąpić w procesie karnym nie tylko przy orzekaniu w przedmiocie odpowiedzialności za popełniony czyn, ale także w odniesieniu *m.in.* do wydania wyroku łącznego. Należy jednakże rozważyć, w jaki sposób w tej szczególnej kategorii spraw oceniać należy zachowanie tożsamości podmiotowo-przedmiotowej, pozwalającej stwierdzić, że *in concreto* zachodził wyrażony w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. bezwzględny zakaz prowadzenia postępowań karnych dotyczących tego samego przedmiotu procesu, w stosunku do tej samej osoby. Autor kasacji nie uwzględnił tego, że już w orzeczeniu powołanym przezeń w skardze, to jest w dalszej części wyroku z dnia 3 października 2005 r., sygn. akt V KK 151/05, stwierdzono: „Warunkiem zachowania wymaganej w takim wypadku tożsamości podmiotowo-przedmiotowej, poza tą samą osobą skazanego, jest to, aby równolegle prowadzone postępowania odnosiły się do tych samych wyroków jednostkowych, a więc orzeczeń obejmujących te same czyny tej samej osoby”. Także w wyroku z dnia 17 listopada 2004 r., sygn. akt V KK 326/04, LEX nr 141340, w tezie drugiej, Sąd Najwyższy podkreślił, że: „Odpowiednie stosowanie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego decyduje o powstaniu ujemnej przesłanki procesowej o charakterze bezwzględnym w każdym przypadku, gdy po wydaniu prawomocnego wyroku łącznego lub postanowienia o umorzeniu postępowania w tej kwestii na podstawie art. 572 k.p.k., dojdzie do rozpoznania wniosku domagającego się wydania wyroku łącznego w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych wyroków skazujących różnych sądów”. Nie ma zatem wątpliwości, że zarzut skargi kasacyjnej byłby zasadny, gdyby zarówno Sąd Rejonowy w G., jak i Sąd Rejonowy w M. rozważały w wyrokach wskazanych w części historycznej niniejszego uzasadnienia możliwość orzeczenia kary łącznej biorąc pod uwagę dokładnie te same orzeczenia skazujące D. R.. Autor skargi kasacyjnej nie uwzględnił w zaprezentowanym rozumowaniu tego, że Sąd Rejonowy w M. w wyroku z dnia 11 kwietnia 2006 r. rozważał jedynie możliwość połączenia kar orzeczonych za czyny objęte wyrokami: Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 października 2002 r. oraz Sądu Rejonowego w M. z dnia 27 października 2003 r., natomiast Sąd Rejonowy w G. w wyroku z dnia 30 maja 2006 r. rozważał możliwość połączenia kar orzeczonych dwoma powyższymi wyrokami, ale nadto także i kar wymierzonych za czyny objęte wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 maja 2005 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 249/05. Pomimo tego, że w sprawie nie zostało sporządzone uzasadnienie, o takim właśnie zakresie przedmiotowego rozpoznania sprawy świadczy szereg okoliczności. Po pierwsze to, że gdyby owym zakresem rozważań co do zasadności połączenia kar nie został objęty także i ów „dodatkowy element”, to jest wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 maja 2005 r., wówczas sąd, który wydawał wyrok łączny powinien stwierdzić swoją niewłaściwość (zob. art. 569 § 1 k.p.k.). Po drugie to, że nie tylko dwa wyroki, objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w M., ale także i trzeci wyrok – to jest wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 maja 2005 r. – zostały wymienione w części wstępnej wyroku łącznego, zaskarżonego kasacją Prokuratora Generalnego. Po trzecie wreszcie, charakterystyczny punkt trzeciej części rozstrzygającej wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G. z dnia 30 maja 2006 r.

Rozważyć w tym miejscu wypada, jakie znaczenie należy nadać tej właśnie części wyroku łącznego zaskarżonego kasacją. Otóż, jak to już podkreślono, wszystkie skazania wymienione w części wstępnej tego wyroku nastąpiły w takich datach, które w zestawieniu z datami popełnienia czynów stwarzały warunki do połączenia ich węzłem kary łącznej. Jeśli Sąd Rejonowy w G. podzieliłby pogląd prawny, iż możliwe jest zespolenie węzłem kary łącznej kar jednorodzących orzeczonych z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania oraz orzeczenie kary o charakterze bezwzględny (które to zapatrywanie reprezentuje w piśmiennictwie np. P. Kardas /w:/ A. Zoll (red.): Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, Kraków 2004, s. 1180 – 1183, tamże dalsza literatura) i wymierzył za czyny objęte wszystkimi trzema wyrokami karę łączną w takim samym rozmiarze, jaką orzekł w wyroku zaskarżonym kasacją (co teoretycznie – z uwagi na rozmiar kar orzeczonych za poszczególne czyny objęte łączonymi wyrokami – było możliwe), nikt zapewne nawet nie rozważałby sformułowania tezy, iż doszło do naruszenia zasady *ne bis in idem*, pomimo tego, że byłaby to także kara niższa od orzeczonej w wyroku łącznym wydany przez Sąd Rejonowy w M., obejmującym jedynie dwa z tych wyroków. Taka sama sytuacja zaistniałaby, gdyby sąd łącząc kary z wszystkich tych trzech skazań orzekł karę łączną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (wyrokowi takiemu można byłoby zarzucić jedynie, z uwagi na treść art. 69 § 1 k.k. i rozmiar kary orzeczonej w wyroku sądu, naruszenie prawa materialnego, ale nie bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.). Sąd Rejonowy w G. podzielił zaś dominujące w orzecznictwie Sądu Najwyższego zapatrywanie materialnoprawne, iż unormowanie zawarte w art. 89 § 1 k.k. nie daje podstaw do orzeczenia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sytuacji, gdy łączeniu podlegają kary bezwzględnego pozbawienia wolności i kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i że, w konsekwencji, orzeczenie kary łącznej za zbiegające się przestępstwa za które wymierzono kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia ich wykonania oraz kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, możliwe jest w wypadku spełnienia przesłanek określonych w art. 69 k.k. Tak więc, rozstrzygnięcie zawarte w punkcie trzecim wyroku łącznego zaskarżonego skargą kasacyjną Prokuratora Generalnego poprzedzone zostało analizą możliwości połączenia węzłem kary łącznej kar orzeczonych nie tylko wyrokami objętymi wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w M. z dnia 11 kwietnia 2006 r., ale nadto także i kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 maja 2005 r. i stanowiło procesowy wyraz wskazanego wyżej poglądu materialnoprawnego oraz ocen sądu, iż brak jest podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej.

Podsumowując dotychczasowe rozważania podkreślić zatem należy po pierwsze to, że nie można uzależniać wystąpienia stanu rzeczy osądzonej od tego, jaki pogląd materialnoprawny na gruncie art. 89 k.k. zaprezentuje sąd rozważający połączenie węzłem kary łącznej skazań za czyny popełnione w warunkach temporalnych odpowiadających wymogom art. 85 k.k. Po drugie zaś to, że uwzględniając opisane wyżej uwarunkowania nie można przyjąć, iż prowadzone przed Sądem Rejonowym w M. oraz w Sądzie Rejonowym w G. postępowania odnosiły się „do tych samych wyroków jednostkowych”.

Warto w tym kontekście przytoczyć prawidłowe zapatrywanie Sądu Apelacyjnego w L., wyrażone w postanowieniu z dnia 28 grudnia 2005 r., sygn. akt II AKz 308/05, LEX nr 166034, zgodnie z którym: „Powaga rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.) w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego stanowi przeszkodę do wydania wyroku łącznego tylko wówczas, gdy przedmiotem takiego wcześniejszego postępowania były wszystkie tożsame wyroki, co do których zapadło prawomocne orzeczenie rozstrzygające kwestie orzeczenia kary (kar) łącznej. Jeżeli wyroki te, w różnym układzie, były przedmiotem dwóch, lub więcej, postępowań o wydanie wyroku łącznego, ale w żadnym z tych postępowań zakresem orzekania nie były objęte wszystkie wydane wobec skazanego wyroki, to oczywiście jest, że nie można mówić o istnieniu przeszkody ujętej w treści art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.”.

Od nieco innej strony rzecz ujmując, sformułować zatem należy następujący pogląd prawny: W układzie procesowym, w którym sąd uprawniony do wydania wyroku łącznego rozważał możliwość orzeczenia kary łącznej za przestępstwa popełnione w warunkach temporalnych określonych w art. 85 k.k. (a więc pozwalających na wymierzenie kary łącznej) i połączył węzłem kary łącznej kary wymierzone za niektóre z tych przestępstw, zaś odmówił połączenia węzłem kary łącznej kar wymierzonych za inne z przestępstw pozostających w zbiegu realnym, co znalazło wyraz w zakreślowym umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., nie dochodzi do naruszenia zasady ne bis in idem także i w tej sytuacji, gdy wymierzona kara łączna obejmuje skazania jedynie za te przestępstwa, które zostały już objęte wyrokiem łącznym uprzednio wydanym. W opisanej konfiguracji procesowej nie można bowiem stwierdzić, że przedmiotem rozważań, a następnie przedmiotem rozstrzygnięcia sądu była ta sama kwestia, która została już uprzednio prawomocnie rozstrzygnięta.”

1.2.6. Niedopuszczalność zaskarżenia orzeczenia w oparciu o zarzut nieuwzględnienia dyrektyw wymiaru kary

przepisy: art. 53 k.k., art. 69 k.k.; art. 523

hasła: warunkowe zawieszenie wykonania kary, zarzuty odwoławcze; kasacja – podstawy

Postanowienie z dnia 18 stycznia 2007 r., III KK 274/06

Teza:

(...) Niedopuszczalne jest zatem zaskarżanie na poziomie kasacji orzeczenia, ze względu na niewspółmierność kary w oparciu o zarzut nieuwzględnienia dyrektyw jej wymiaru zawartych w art. 53 k.k., zaś nie skorzystanie przez Sąd z możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary nie oznacza obrazy przepisu art. 69 k.k.

Z uzasadnienia:

(...) „Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał w swym orzecznictwie, iż kontrola kasacyjna kontrola prawomocnych orzeczeń ma o wiele węższy zakres od kontroli apelacyjnej (choćby w wyroku SN z dnia 30 maja 1996 r. – V KKN 29/96) zaś sformułowane w kasacji zarzuty bez wątpienia dążą do obejścia przepisu art. 523 § 1 k.p.k. zakazującego wnoszenia nadzwyczajnego środka odwoławczego wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Niedopuszczalne jest zatem zaskarżanie na poziomie kasacji orzeczenia, ze względu na niewspółmierność kary w oparciu o zarzut nieuwzględnienia dyrektyw jej wymiaru zawartych w art. 53 k.k., zaś nie skorzystanie przez Sąd z możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary nie oznacza obrazy przepisu art. 69 k.k.

Mając na uwadze, iż skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary należy do sfery uznania sędziowskiego, nie zaś dowolności, zarzut obrazy art. 7 k.p.k., poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, jest również bezzasadny.”

1.2.7. Udział w pobiciu jako przestępstwo materialne

przepisy: art. 158 k.k.

hasła: przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – udział w bójce lub pobiciu

Postanowienie z dnia 29 stycznia 2007 r., III KK 381/06

Teza:

(...) czyn polegający na udziale w pobiciu jest bez wątpienia przestępstwem materialnym, którego skutkiem jest narażenie człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu art. 156 § 1 lub art. 157 § 1 k.k.

Z uzasadnienia:

(...) „skarżący nie dość, że w swych wywodach pominął najistotniejsze dla oceny prawnej elementy stanowiska Sądu Apelacyjnego, ale nadto zinterpretował je opacznie, wychodząc z całkowicie błędnego założenia, jakoby czyn określony w art. 159 k.k. był przestępstwem formalnym. Dostrzeżenie przez obrońcę, że czyn (określony w art. 159 k.k.) polegający na udziale w pobiciu jest jednak bez wątpienia przestępstwem materialnym, którego skutkiem jest narażenie człowieka na bezpośrednio niebezpieczeństwo utraty życia (jaki to skutek Sąd Apelacyjny przypisał działaniu sprawców – zob. s. 13 motywów) lub uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu art. 156 § 1 lub art. 157 § 1 k.k., prawdopodobnie miałyby wpływ na treść jego stanowiska, jakie w ostateczności – w sposób oczywiście bezzasadny – zaprezentował w kasacji.”

1.2.8. Przyczyny beczynności sądu a prawo do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie

przepisy: art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

hasła: ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki

Postanowienie z dnia 28 lutego 2007 r., KSP 11/06

Teza:

(...) **powody, które zadecydowały o rozpoznaniu zażalenia w takim a nie innym terminie (urlop wypoczynkowy sędziego i zaplanowane przez niego wcześniej inne czynności służbowe), nie sposób uznać za usprawiedliwiające w dostatecznym stopniu beczynność sądu. Kwestie techniczno-organizacyjne, które zresztą in concreto dość łatwo było rozwiązać, nie powinny ujemnie rzutować na prawo strony do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie.**

Z uzasadnienia:

(...) „A. K. podniósł w skardze na przewlekłość postępowania odwoławczego, że zażalenie złożył w dniu 22 sierpnia 2006 r. i że do chwili sporządzenia skargi, co miało miejsce 11 października 2006 r., środek odwoławczy nie został jeszcze rozpoznany przez sąd właściwy.

2. Przechodząc do istoty, trzeba powiedzieć, że zażalenie wraz z aktami przekazane zostało Sądowi Apelacyjnemu w W. w dniu 9 września 2006 r. W kilkanaście dni po tym fakcie wydano zarządzenie (szkoda, że nie sposób dowiedzieć się z treści tego dokumentu, kto był jego autorem i kiedy dokładnie je wydano – uchybiono w ten sposób art. 94 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k.) o wyznaczeniu posiedzenia na dzień 30 listopada 2006 r. Wówczas dopiero, po rozstrzygnięciu problemu łączności przedmiotowej, zapadło postanowienie utrzymujące w mocy zaskarżone orzeczenie sądu penitencjarnego.

3. Trudno zaprzeczyć, że w toczącym się blisko 3 miesiące postępowaniu zażaleniowym, którego dotyczyła skarga, nastąpiło naruszenie prawa A. K. do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Sprawa należała do nieskomplikowanych i nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia jakichkolwiek czynności sprawdzających. Dobitnie trzeba stwierdzić, że wskazane w piśmie wyjaśniającym sędziego z 22 grudnia 2006 r. powody, które zadecydowały o rozpoznaniu zażalenia w takim a nie innym terminie (urlop wypoczynkowy sędziego i zaplanowane przez niego wcześniej inne czynności służbowe), nie sposób uznać za usprawiedliwiające w dostatecznym stopniu beczynność sądu. Kwestie techniczno-organizacyjne, które zresztą in concreto dość łatwo było rozwiązać, nie powinny ujemnie rzutować na prawo strony do rozpoznania danej sprawy w rozsądnym terminie.

Dlatego Sąd Najwyższy stwierdził, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w W., w sprawie II AKzw 909/06, nastąpiła przewlekłość (art. 12 ust. 2).”

1.3. Orzecznictwo Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

1.4. Zagadnienia prawne

(opracował: Michał Hudzik, asystent w Izbie Karnej SN)

1.4.1. Relacja pojęć „gwałt” i „przemoc” w kontekście przestępstw i wykroczeń przeciwko mieniu

przepisy: art. 210 § 1 k.k. z 1969 r., art. 280 § 1 k.k., art. 130 § 3 k.w.

hasła: rozbój (zob. przestępstwa przeciwko mieniu – rozbój), przemoc

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu, **I KZP 39/06**

„1. Czy zakres znaczeniowy znamienia «gwałt» z art. 210 § 1 Kodeksu karnego z 1969 r. i art. 130 § 3 k.w. jest taki sam, jak zakres znaczeniowy znamienia «przemoc» z art. 280 § 1 Kodeksu karnego z 1997 r.?

2. Czy «doprowadzenie do stanu bezbronności» w rozumieniu art. 280 § 1 Kodeksu karnego z 1997 r. może być wynikiem użycia przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia?»

Termin rozstrzygnięcia:

21 marca 2007 r., godz. 09:30, sala C

1.4.2. Forma postępowania przygotowawczego i jej wpływ na tryb postępowania sądowego

przepisy: art. 325c § 2 k.p.k., art. 469 k.p.k.

hasła: postępowanie przygotowawcze – dochodzenie, postępowanie przygotowawcze – śledztwo, postępowanie uproszczone

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu, **I KZP 1/07**

**„Czy w przypadku prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie śledztwa z powodu nieukończenia dochodzenia w terminie 3 miesięcy, jeżeli następnie ujawni się okoliczność dotycząca jednego z podejrzanych samoistnie uzasadniająca formę śledztwa (art. 325c pkt 2 k.p.k.) a po wplynięciu aktu oskarżenia jego sprawę rozpoznano odrębnie, to wyłączo-
na zostaje możliwość odrębnego rozpoznania sprawy przez Sąd w trybie uproszczonym (jednoosobowo) (art. 469 k.p.k.) także co do współoskarżonego, którego nie dotyczyły inne okoliczności uzasadniające prowadzenie postępowania przygotowawczego w formie śledztwa?»**

Pełny tekst uzasadnienia:

http://www.sn.pl/aktual/pytaniapr/ik/I-KZP-01_07.pdf

Termin rozstrzygnięcia:

21 marca 2007 r., godz. 10:30, sala C

1.4.3. Weksel niepełny (*in blanco*) jako przedmiot czynności wykonawczej przestępstwa określonego w art. 310 § 1 k.k.

przepisy: art. 310 § 1 k.k.

hasła: fałszowanie pieniędzy (zob. przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – fałszowanie pieniędzy, środków płatniczych)

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Tarnowie, **I KZP 2/07**

„Czy użyte w art. 310 § 1 k.k. zwroty środek płatniczy albo dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej – odnoszą się również do weksla niezpełnego (*in blanco*)?”

Pełny tekst uzasadnienia:

http://www.sn.pl/aktual/pytaniapr/ik/I-KZP-02_07.pdf

Termin rozstrzygnięcia:

21 marca 2007 r., godz. 11:30, sala C

1.4.4. Uprawnienia pokrzywdzonego

przepisy: art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k., art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k.

hasła: zażalenie – wniesienie, zażalenie – ogólnie, pokrzywdzony, strony

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach, **I KZP 3/07**

„1. Czy pokrzywdzonemu nie będącemu stroną postępowania przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie wydane w trybie art. 339 § 3 pkt 1 i 2 k.p.k.?”

2. Jakie są skutki postanowienia wydanego w następstwie rozpoznania zażalenia w sytuacji, gdyby zażalenie to nie przysługiwało?”

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 12:00, sala C

1.4.5. Prawo do obrony jako kontratyp przestępstwa składania fałszywych zeznań

przepisy: art. 233 § 1 k.k., art. 6 k.p.k., art. 183 § 1 k.p.k., art. 42 ust. 3 Konstytucji

hasła: prawo do obrony, prawo do odmowy zeznań, fałszywe zeznanie

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Lublinie, **I KZP 4/07**

„Czy osobie, której zachowanie jest przedmiotem postępowania przygotowawczego zakończonego w fazie *in rem*, przysługuje prawo do obrony w tym postępowaniu polegające na możliwości składania fałszywych zeznań na okoliczności tego zachowania, wyłączające odpowiedzialność karną z art. 233 § 1 k.k., czy też prawo do obrony na tym etapie postępowania karnego może być realizowane jedynie w wyniku skorzystania z uprawnienia określonego w art. 183 § 1 k.p.k.?”

Pełny tekst uzasadnienia:

http://www.sn.pl/aktual/pytaniapr/ik/I-KZP-04_07.pdf

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 10:00, sala C

1.4.6. Zasady intertemporalne

przepisy: art. 39 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 roku o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 217), art. 28 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 33, poz. 299 ze zm.), art. 4 § 1 k.k., art. 4 § 4 k.k.

hasła: pozakodeksowe przepisy karne

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu, **I KZP 5/07**

„Czy treść art. 39 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127), który stanowi, iż do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 28 ustawy wymienionej w art. 41 (tu: ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego Dz. U. z 2004 r. Nr 33, poz. 288 z późn. zm.) wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem sądu do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, oznacza, iż przepisy zawarte w art. 28 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego nadal pozostają w mocy, pomimo kategorycznego brzmienia art. 41 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, zgodnie z którym: traci moc ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 33, poz. 288 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 68 i nr 23, poz. 188), który wskazuje, iż wolą ustawodawcy była derogacja całej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego. W wypadku pozytywnej odpowiedzi na tak postawione pytanie, to czy art. 39 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego stanowi *lex specialis* w stosunku do ogólnej zasady wyrażonej w art. 4 § 4 Kodeksu karnego, przy założeniu, że zarzucony oskarżonemu czyn *de lege lata* nie jest już zabroniony pod groźbą kary, czy też należy w tym wypadku stosować część ogólną ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)?”

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 10:30, sala C

1.4.7. Zakres możliwych do wykorzystania informacji uzyskanych w wyniku czynności operacyjnych

przepisy: art. 19 ust. 1 i art. 19 ust. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 ze zm.)

hasła: policja, dowody, czynności operacyjne

Wniosek Prokuratora Generalnego, **I KZP 6/07**

„Czy przez «uzyskane dowody pozwalające na wszczęcie postępowania karnego lub mające znaczenie dla toczącego się postępowania karnego» w rozumieniu art. 19 ust. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.) należy rozumieć tylko dowody popełnienia przestępstw wymienionych w katalogu z art. 19 ust. 1 tej ustawy i odnoszące się jedynie do osoby, wobec której zarządzono kontrolę operacyjną?”

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 09:00, sala C

1.4.8. Konstrukcja sprawstwa rozszerzonego w Kodeksie karnym skarbowym

przepisy: art. 9 § 3 k.k.s.

hasła: przestępstwa i wykroczenia skarbowe – ogólnie

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu, **I KZP 7/07**

„Czy od dnia 17 grudnia 2005 r. podmiotem odpowiedzialności określonej w art. 9 § 3 k.k.s. jest również osoba, która na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy

lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej jaką jest spółka cywilna?”

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 11:00, sala C

1.4.9. Pojęcie wygranej w rozumieniu ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych

przepisy: art. 2 ust. 1 ustawy z 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27 ze zm.)

hasła: pozakodeksowe przepisy karne

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Częstochowie, **I KZP 8/07**

„Czy jest wygraną w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych z 29 lipca 1992 r. wygrana w postaci punktów kredytowych w ramach opłaconego czasu gry umożliwiająca wykorzystanie zdobytych punktów w następnej grze po dokonaniu stosownej opłaty?”

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 12:30, sala C

1.4.10. Okoliczności powodujące istnienie uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego

przepisy: art. 34 § 3 k.p.k., art. 41 § 1 k.p.k., art. 387 § 1 k.p.k.

hasła: wyłączenie sprawy, sędzia, wyłączenie (określonego podmiotu)

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu, **I KZP 9/07**

„Czy udział sędziego w rozpoznawaniu sprawy współsprawcy, przy zaistnieniu w sprawie okoliczności wskazanych w treści art. 34 § 3 k.p.k., z uwagi na złożenie przez niego (współsprawcę) wniosku w trybie art. 387 § 1 k.p.k., stanowi okoliczność wywołującą uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego – art. 41 § 1 k.p.k. i konieczność wyłączenia tego sędziego od prowadzenia później rozpatrywanych spraw osób, które nie złożyły wniosku o wydanie wyroku skazującego?”

Pełny tekst uzasadnienia:

http://www.sn.pl/aktual/pytaniapr/ik/I-KZP-09_07.pdf

Termin rozstrzygnięcia:

26 kwietnia 2007 r., godz. 13:00, sala C

1.4.11. Należności biegłego – zwrot kosztów przejazdem

przepisy: art. 9 ust. 3 i art. 12 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445 ze zm.)

hasła: koszty procesu, koszty procesu – ogólnie, biegli

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Zamościu, **I KZP 10/07**

„1. Czy określony w art. 9 ust. 3 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445 z późn. zm.) -

zwrot kosztów przejazdów należnych biegłemu – obejmuje przejazd prywatnym samochodem?

2. Czy wskazanie w art. 12 cyt. dekretu z dnia 26 października 1950 r. ... – na zasady obowiązujące dla sędziów w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym – oznacza, że:

a) przyznanie przez sąd biegłemu kosztów podróży prywatnym samochodem uzależnione jest od wyrażenia uprzedniej zgody przez prezesa właściwego sądu (lub sądu)?

b) w przypadku braku zgody uprawnionego organu – zakres zaskarżenia przez biegłego postanowienia sądu w przedmiocie przyznania zwrotu kosztów podróży obejmuje przejazd prywatnym samochodem?

3. Czy i jakie przesłanki winien badać organ wskazany w pkt. 2 lit. a). przed wyrażeniem zgody na przejazd biegłego prywatnym samochodem?”

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.12. Odpowiedzialność karna lekarza dokonującego niezgodnych z prawdą wpisów w dokumentacji medycznej

przepisy: art. 270 § 1 k.k., art. 271 § 1 k.k.

hasła: przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów – fałszerstwo dokumentów, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów – poświadczenie nieprawdy

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu, **I KZP 11/07**

„1. Czy ogólne uprawnienie lekarza do sporządzania dokumentacji medycznej pacjenta wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 226 poz. 1943 z późn. zm.) samoistnie pozwala na uznanie lekarza dokonującego fikcyjnego wpisu za "osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu" w postaci historii choroby pacjenta, tj. za podmiot przestępstwa z art. 271 § 1 k.k.?”

a w przypadku odpowiedzi negatywnej

2. Czy wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty ogólne uprawnienie lekarza do sporządzania dokumentacji medycznej pacjenta ekskulpuje lekarza dokonującego fikcyjnego wpisu opatrzonego własnym podpisem w historii choroby pacjenta od popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. w formie przerobienia dokumentu?”

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.13. Właściwość organów postępowania wykonawczego do odroczenia wykonania, rozłożenia na raty i umorzenia nawiązki na rzecz Skarbu Państwa oraz obowiązku uiszczenia kwoty pieniężnej stanowiącej równowartość orzeczonego przepadku

przepisy: art. 2 pkt 1 k.k.w., art. 2 pkt 8 k.k.w., art. 206 § 2 k.k.w., art. 206 § 3 k.k.w.

hasła: postępowanie wykonawcze (zob. kara – zasady wykonania), nawiązka

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Lublinie, **I KZP 12/07**

**„Czy odpowiednie zastosowanie przepisu art. 206 § 2 k.k.w. do wykonania orzeczenia o na-
wiązce na rzecz Skarbu Państwa oraz obowiązku uiszczenia kwoty pieniężnej stanowiącej
równowartość orzeczonego przepadku (art. 206 § 3 k.k.w.) oznacza, że odraczanie wykona-
nia, rozkładanie na raty oraz umarzanie tych należności dokonuje sąd pierwszej instancji
(art. 2 pkt 1 k.k.w.), czy też urząd skarbowy (art. 2 pkt 8)?”**

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.14. Zakres pojęcia „korzyść majątkowa”

przepisy: art. 115 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 121 § 2 k.w.

hasła: korzyść majątkowa, oszustwo (zob. przestępstwa przeciwko mieniu – oszustwo)

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krośnie, **I KZP 13/07**

**„Czy korzyść majątkowa w rozumieniu art. 286 § 1 k.k. i art. 115 § 1 k.k. obejmuje swoim
zakresem także świadczenie usług transportowych czy też tego typu świadczenie obejmuje
znamiona wykroczenia w rozumieniu art. 121 § 2 k.w.?”**

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.15. Pojęcie wygranej rzeczowej w rozumieniu ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych

przepisy: art. 2 ust. 2a ustawy z 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 4,
poz. 27 ze zm.)

hasła: pozakodeksowe przepisy karne

Pytanie prawne Sądu Okręgowy w Krakowie, **I KZP 14/07**

**„Czy wygraną rzeczową w rozumieniu art. 2 ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach
losowych i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 68, poz. 341 z późn. zm.) są uzyskane w trakcie
gry na automacie, punkty, dające możliwość kontynuowania gry?”**

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.16. Osądzenie fragmentu czynu ciągłego

przepisy: art. 12 k.k., art. 91 § 1 k.k., art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

hasła: czyn ciągły, ciąg przestępstw, prawomocność, przesłanki postępowania, przesłanki procesu

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, **I KZP 15/07**

**„Czy prawomocne skazanie za ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 k.k. (a nie za czyn
ciągły, o którym mowa w art. 12 k.k.), przy istnieniu przesłanek pozwalających ocenić w to-
ku aktualnie rozpoznawanej sprawy zachowania wchodzące w skład tego ciągu przestępstw
oraz zachowania później ujawnione (które nie były przedmiotem wcześniejszego osądzenia)
jako jeden czyn ciągły (art. 12 k.k.) z uwagi na z góry powzięty zamiar wykonania wszyst-
kich tych przestępczych zachowań oraz z uwagi na krótkie odstępy czasu oddzielające owe
zachowania, stoi na przeszkodzie umorzeniu postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 7**

k.p.k. co do później ujawnionych zachowań, będących obiektywnie – wraz z zachowaniami prawomocnie osądzonymi jako ciąg przestępstw – elementami tego samego czynu ciągłego?”

Termin rozstrzygnięcia:

1.4.17. Skład sądu w postępowaniu prowadzonym w trybie uproszczonym przy ponownym rozpoznaniu sprawy

przepisy: art. 28 k.p.k., art. 476 § 1 k.p.k., art. 484 § 1 k.p.k.

hasła: skład sądu, postępowanie uproszczone

Pytanie prawne Sądu Okręgowy w Łodzi, **I KZP 16/07**

„Czy sąd rejonowy, który na skutek przekroczenia 21-dniowego terminu przerwy w rozprawie, o którym mowa w art. 484 § 1 k.p.k. rozpoznawał sprawę w dalszym ciągu w postępowaniu zwyczajnym, a którego wyrok został następnie uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania, winien procedując ponownie rozpoznać sprawę w postępowaniu zwyczajnym w składzie określonym w art. 28 § 1 k.p.k., czy też w trybie uproszczonym w składzie wynikającym z treści art. 476 § 1 k.p.k.?”

Termin rozstrzygnięcia:

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

(opr. Leszek Ziomek, asystent w Izbie Karnej SN)

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2.1. Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący ustanowienia obrońcy w procesie dyscyplinarnym funkcjonariusza: Straży Granicznej, Policji i Służby Celnej (sygn. akt K 47/05)

Dnia 19 marca 2007 r. o godz. 12.00 Trybunał Konstytucyjny rozpozna wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący ustanowienia obrońcy w procesie dyscyplinarnym funkcjonariusza: Straży Granicznej, Policji i Służby Celnej. Trybunał orzeknie w sprawie zgodności:

- art. 136a ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 2 Konstytucji;
- art. 135f ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji;
- art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Ustawa o Straży Granicznej stanowi, że obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym może być wyłącznie wskazany przez obwinionego funkcjonariusz Straży Granicznej. Podobną regulację zawiera ustawa o Policji – w toku postępowania dyscyplinarnego obwiniony ma prawo ustanowienia obrońcy spośród policjantów oraz Ustawa o Służbie celnej – obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy spośród funkcjonariuszy celnych. Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich funkcjonariuszom Straży Granicznej, Policji oraz Służby Celnej zostało odebrane prawo do obrony. Teoretycznie w postępowaniach dyscyplinarnych pozostawiono możliwość ustanowienia obrońcą funkcjonariusza Straży Granicznej, Policji, Służby Celnej, jednak w rzeczywistości nieprofesjonalny pełnomocnik nie będzie w stanie zapewnić należytej obrony. Ponadto ustawy dotyczące Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej czy Państwowej Straży Pożarnej przewidują możliwość ustanowienia pełnomocnikiem adwokata albo radcy prawnego, a postępowania dyscyplinarne są w dużej mierze podobne dla wszystkich służb mundurowych. Zdaniem Rzecznika ustawodawca ograniczając prawo do obrony funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Służby Celnej, nie wykazał interesu publicznego, który uzasadniałby to ograniczenie, przez co naruszył konstytucyjną zasadę proporcjonalności.

Rozprawie będzie przewodniczył sędzia TK Jerzy Ciemniewski, a sprawozdawcą będzie sędzia TK Marian Grzybowski.

3. Legislacja

(opr. Anna Błachnio-Parzych, asystent w Izbie Karnej SN; Sławomir Żółtek, asystent w Izbie Karnej SN)

3.1. Akty normatywne dotyczące prawa karnego

3.1.2. Wchodzą w życie:

- **W dniu 12 marca 2007 r.** – Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie zapewnienia oskarżonemu możliwości korzystania z pomocy obrońcy, jego wybór w postępowaniu przyspieszonym oraz organizacja dyżurów adwokackich. (Dz. U. z 2007 r. Nr 38, poz. 248)
Pełny tekst: <http://www.lex.it.pl/serpra/pdf/d07248.pdf>
- **W dniu 12 marca 2007 r. § 45 ust. 3 i § 330-338, a w dniu 2 kwietnia 2007 r. pozostałe przepisy** – Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. w sprawie Regulamin urzędowania sądów powszechnych. (Dz. U. z 2007 r. Nr 38, poz. 249)
Pełny tekst: <http://www.lex.it.pl/serpra/pdf/d07249.pdf>
- **W dniu 12 marca 2007 r.** – Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. (Dz. U. z 2007 r. Nr 38, poz. 250)
Pełny tekst: <http://www.lex.it.pl/serpra/pdf/d07250.pdf>
- **W dniu 12 marca 2007 r.** – Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 265)
Pełny tekst: <http://bap-psz.lex.pl/serwis/du/2007/0265.htm>
- **W dniu 22 marca 2007 r.** – Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 lutego 2007 r. w sprawie nadania statutu Krajowemu Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 264)
Pełny tekst: <http://bap-psz.lex.pl/serwis/du/2007/0264.htm>

3.2. Prace legislacyjne rządu

- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca 2007 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o lekarzu sądowym, przedłożony przez ministra sprawiedliwości.**

Projekt ustawy określa zakres i sposób wykonywania czynności przez lekarza sądowego oraz ujednolica zasady usprawiedliwiania nieobecności uczestników postępowań cywilnych i karnych. Nowe przepisy będą miały zastosowanie również do sądów wojskowych. Lekarz sądowy jako jedyny będzie mógł wystawiać zaświadczenia potwierdzające niezdolność lub zdolność stawienia się na rozprawę sądową. W przypadku osób pozbawionych wolności, dokument wystawi lekarz zakładu opieki zdrowotnej. Liczbę lekarzy sądowych niezbędnych w danym okręgu ustali prezes sądu okręgowego. On też będzie prowadzić dostępny publicznie wykaz lekarzy sądowych. Funkcję lekarza

sądowego ma pełnić lekarz, z którym prezes sądu okręgowego podpisze umowę dotyczącą świadczenia usług na terenie podlegającym danemu sądowi okręgowemu. Osoba ubiegająca się o tę funkcję musi m.in. posiadać prawo do wykonywania zawodu na terenie RP, pracować w zawodzie lekarskim co najmniej 5 lat oraz wykazać się pełną zdolnością do czynności prawnych. Nie może być karana. Lekarzem sądowym nie będą mogły być również osoby, wobec których jest prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub skarbowe bądź postępowanie z zakresu odpowiedzialności zawodowej. Obowiązkiem lekarzy sądowych będzie prowadzenie dokumentacji badań w formie corocznego rejestru wystawionych zaświadczeń i udostępnianie go na żądanie prezesa sądu okręgowego, sądu lub prokuratora. Po zakończeniu roku kalendarzowego, a w przypadku rozwiązania umowy niezwłocznie, rejestr zostanie przekazany do sądu okręgowego, gdzie będzie przechowywany przez 15 lat. Za wystawione zaświadczenie lekarze otrzymają wynagrodzenie. Zaproponowane zmiany poprawią sprawność przebiegu postępowań sądowych cywilnych i karnych, a zaświadczenia wystawiane wyłącznie przez lekarzy sądowych będą wiarygodne.

- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca 2007 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia rządowego programu poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach "Zero tolerancji dla przemocy w szkole", przedłożoną przez ministra edukacji narodowej.**

Program prezentuje działania mające zapewnić bezpieczne warunki nauki, wychowania i opieki w szkołach oraz w placówkach oświatowo-wychowawczych. Ich realizacja powinna doprowadzić do zmniejszenia skali zjawisk patologicznych, takich jak: agresja, fizyczna i psychiczna przemoc rówieśnicza, używanie narkotyków i alkoholu. W Ministerstwie Edukacji Narodowej prowadzone są prace nad przygotowaniem systemu monitoringu wizyjnego wejść do szkół i placówek wychowawczych. Ponadto w szkolnych komputerach będzie zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające, które ograniczy dostęp uczniów korzystających z Internetu do treści zagrażających ich rozwojowi (np. pornografia, przemoc). Ministerstwo zagwarantuje szkołom bezpłatne korzystanie z tego oprogramowania. Policja i straż gminna będą informować rodziców i szkoły o uczniach przyłapanych na wagarach. Rady gmin będą mogły podejmować decyzje o wprowadzeniu zakazu przebywania nieletnich w godzinach wieczornych i nocnych bez opieki dorosłych w miejscach publicznych. Nauczyciele otrzymają status funkcjonariuszy publicznych. Oznacza to m.in., że czyny popełnione na ich szkodę będą ścigane z urzędu, a nie, jak dotychczas, z oskarżenia prywatnego. Dyrektorzy i nauczyciele będą musieli zawiadamiać policję lub sąd o przestępstwach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów oraz o przejawach demoralizacji, na przykład o picciu alkoholu czy używaniu środków odurzających. Program zakłada wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami oświatowymi. Zwiększony zostanie dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli. Zaplanowano wprowadzenie systemu kar i nagród dla uczniów. Nagradzane będą postawy prospołeczne, a ocena z zachowania będzie mieć wpływ na promocję ucznia do następnej klasy. Ponadto, za niewłaściwe zachowanie trzeba będzie np. przeprosić pokrzywdzonego oraz doprowadzić do zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę. MEN rozważy zorganizowanie ośrodków wsparcia wychowawczego dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Dyrektor, za zgodą rodziców, mógłby kierować do takich ośrodków uczniów trudnych i agresywnych. Jeśli zgody nie otrzyma, będzie miał prawo złożyć wniosek do sądu o umieszczenie ucznia w ośrodku. Program zakłada również zwiększenie udziału rodziców w życiu społeczności szkolnej. Działanie rad rodziców w publicznych szkołach i placówkach oświatowych będzie obowiązkowe. Dyrektor szkoły, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady rodziców, będzie mógł nakazać uczniom noszenie jednolitego stroju. Mniej zamożni uczniowie otrzymają pomoc finansową na zakup takiego stroju. Ponadto program rządowy umożliwi rozszerzenie zasięgu i poprawę jakości działalności pozalekcyjnej i pozaszkolnej (zajęcia sportowe, konkursy, turnieje wycieczki, itp.). Program będzie finansowany z budżetu państwa i Europejskiego Funduszu Społecznego. Budżet państwa w 2007 r. przeznaczy na zadania ujęte w programie ponad 67 mln zł. W kolejnych latach

kwoty będą utrzymywać się na podobnym poziomie. Realizacja programu będzie możliwa również dzięki środkom Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2007 – 2013.

- **Na posiedzeniu w dniu 13 marca 2007 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przedłożony przez ministra zdrowia.**

Projekt nowelizacji ma przyczynić się do zmniejszenia spożycia alkoholu, a tym samym ograniczyć jego negatywny wpływ na zdrowie społeczeństwa. Nowe przepisy poprawią również jakość usług wykonywanych w ramach psychoterapii uzależnień.

Oprócz zadań dotychczas realizowanych, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie ułatwiać dostęp do fachowej pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym, z których większość to osoby współuzależnione i ofiary przemocy domowej. Chodzi o to, aby pomoc osobie uzależnionej była zintegrowana z pomocą całej rodziny.

Nowe przepisy poprawią funkcjonowanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Członkowie tych komisji będą odbywać specjalistyczne szkolenia, których programy zostaną określone w rozporządzeniu ministra zdrowia. Komisja będzie działać na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w miejscu widocznym dla nabywcy, będą umieszczane informacje nie tylko o szkodliwości spożywania alkoholu, ale także o zakazie jego sprzedaży oraz podawania osobom nietrzeźwym i tym, którzy nie ukończyli 18. roku życia. Wprowadzono również przepis, na podstawie którego sprzedający lub podający alkohol może odmówić jego podania/sprzedaży osobie, w przypadku której ma wątpliwości o jej pełnoletniości, a która odmówiła okazania dokumentu tożsamości.

W projekcie nowelizacji zaproponowano, aby reklamy i promocje piwa były emitowane w radiu, telewizji i kinach wyłącznie między godziną 23.00 a 6.00, co ograniczy ich wpływ na małoletnich.

Zakaz sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych rozszerzono na imprezy odbywające się na stadionach i innych obiektach sportowych. Obejmie on także handel obwoźny i obnośny.

Dopuszczalna będzie, po uzyskaniu zezwolenia, sprzedaż napojów o zawartości do 18 proc. alkoholu podczas imprez na otwartym powietrzu. Zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych nie zostanie udzielone przedsiębiorcy, wobec którego trwa postępowanie wszczęte w związku z prowadzeniem przez niego sprzedaży bez zezwolenia.

Osoby sprzedające lub podające napoje alkoholowe bez zezwolenia zostaną ukarane zakazem prowadzenia tej działalności przez okres od 3 do 5 lat. Grzywną w wysokości od 2 500 do 5 000 zł będzie można ukarać osobę, która kupi alkohol, aby go odsprzedać lub dostarczyć osobie poniżej 18 lat. Kara grzywny może być nałożona na osoby korzystające z tras narciarskich pod wpływem alkoholu.

Zgodnie z projektem nowelizacji, zajęcia psychoterapeutyczne uzależnień i współuzależnień od alkoholu będą mogły prowadzić jedynie osoby mające certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień. Osoba ubiegająca się o uzyskanie certyfikatu powinna m.in. posiadać tytuł zawodowy lekarza lub magistra pielęgniarstwa, psychologii, pedagogiki, socjologii, teologii, resocjalizacji. Osoby z wykształceniem średnim mogą ubiegać się o certyfikat instruktora terapii uzależnień.

Od osób nietrzeźwych będzie pobierana opłata za pobyt w placówkach utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

3.3. Prace legislacyjne Sejmu i Senatu RP

3.3.1. Sejm

3.3.1.1. Nowe projekty

- **Do Sejmu wpłynął Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.** (tekst wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/Druki5ka.nsf/wgdruku/1494>)

Art. 1

W art. 202 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553; z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„Kto rozpowszechnia treści mające charakter pornograficzny, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”

2) po § 1 dodaje się § 1a o brzmieniu:

„Tej samej karze podlega, kto treści określone w § 1 w celu rozpowszechniania tworzy, przechowuje, przesyła, przenosi albo przewozi.”

3) po § 1a dodaje się § 1b o brzmieniu:

„Jeżeli sprawca przestępstwa opisanego w § 1 albo § 1a działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

3.3.1.2. Posiedzenia plenarne

- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** wygłoszono sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono. (tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1289.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** odbyło się głosowanie nad poprawkami Senatu do ustawy o zmianie ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego oraz ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – poprawki przyjęto. (tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1163.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** odbyło się głosowanie nad poprawką Senatu do ustawy o zmianie ustawy Prawo dewizowe oraz ustaw – poprawkę odrzucono. (tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/775.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** wygłoszono sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono. (tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1261.htm>)

- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o rządowym projekcie ustawy o zapobieganiu i naprawie szkód w środowisku; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1307.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1427.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Pracy oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/712.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 7 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw; przeprowadzono trzecie czytanie – akt uchwalono.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/928.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 14 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – 5-minutowe oświadczenia w imieniu klubów i kół – sprawozdawca poseł Stanisław Pięta.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/483.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 14 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw – 5-minutowe oświadczenia w imieniu klubów i kół – sprawozdawca poseł Jerzy Kozdroń.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/639.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 14 marca** odbyło się głosowanie nad poprawką Senatu do ustawy o zmianie ustawy Prawo dewizowe oraz ustaw – poprawkę odrzucono.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/775.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 15 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, Komisji Kultury Fizycznej i Sportu oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym i poselskim projektach ustaw o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – trzecie czytanie – sprawozdawca poseł Krzysztof Miłkuć.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/638.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 15 marca** ogłoszono sprawozdanie Komisji Infrastruktury o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw – 5-minutowe oświadczenia w imieniu klubów i kół – sprawozdawca poseł Andrzej Adamczyk.
(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1109.htm>)
- **Na posiedzeniu w dniu 16 marca** przeprowadzono pierwsze czytanie przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o odpowiedzialności za czyny przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową – 10-minutowe oświadczenia w imieniu klubów i

5-minutowe oświadczenia w imieniu kół – uzasadniał Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Robert Draba.

(tekst ustawy wraz z uzasadnieniem: <http://orka.sejm.gov.pl/proc5.nsf/opisy/1446.htm>)

3.3.1.3. Prace komisji sejmowych

- **2 marca 2007 r. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa /OSZ/** rozpatrzyła poprawki zgłoszone w drugim czytaniu do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1261 i 1416). W trakcie drugiego czytania zgłoszono 5 poprawek. Komisja rekomendowała odrzucenie poprawki nr 1 i przyjęcie pozostałych poprawek. Poprawki, które Komisja proponuje przyjąć dotyczyły m.in.: skrócenia terminu na przeprowadzenie uzgodnienia środowiskowego z 60 do 30 dni; obowiązku starosty wydania opinii w ciągu miesiąca od dnia otrzymania projektu rozporządzenia w sprawie programu ochrony powietrza; możliwości zmiany przez Radę Ministrów obowiązujących przepisów wykonawczych do ustawy – Prawo ochrony środowiska. Sprawozdawca – poseł Jerzy Gosiewski (PiS) Wyznaczono do 6 marca br. termin dla KIE na przedstawienie opinii. W posiedzeniu uczestniczyli: sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska – Krzysztof Zaręba oraz zastępca głównego inspektora ochrony środowiska – Wojciech Stawiany.
- **2 marca 2007 r. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/** rozpatrzyła poprawkę zgłoszoną w drugim czytaniu do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (druki nr 1427 i 1450). Komisja rekomendowała przyjęcie poprawki. Poprawka ma charakter legislacyjny. Sprawozdawca – poseł Jerzy Gosiewski (PiS). Przedstawicielka UKIE oświadczył, iż poprawka jest zgodna z prawem Unii Europejskiej. W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Henryk Kowalczyk.
- **2 marca 2007 r. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka /SPC/** rozpatrzyła poprawki zgłoszone w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druki nr 1113 i 1405). W trakcie drugiego czytania zgłoszono 3 poprawki. Komisja rekomendowała odrzucenie wszystkich poprawek. Celem poprawek było doprecyzowanie zakresu czynności właściwych do prowadzenia działań prokuratora. Sprawozdawca – poseł Marek Ast (PiS). Przedstawiciel UKIE stwierdził, że poprawki nie są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej. Komisja rozpatrzyła poprawki zgłoszone w trakcie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1155 i 1421). W trakcie drugiego czytania zgłoszono 3 poprawki. Komisja rekomendowała odrzucenie wszystkich poprawek. Celem poprawki nr 1 i 3 było dookreślenie wymagań formalnych, które musi spełniać kandydat na aplikanta sądowego. Celem poprawki nr 2 było stworzenie stałego zespołu doradczo - konsultacyjnego działającym przy Dyrektorze Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury. Sprawozdawca – poseł Krzysztof Maciejewski (PiS). Przedstawiciel UKIE oświadczył, że poprawki są zgodne z prawem Unii Europejskiej. W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu Ministerstwie Sprawiedliwości – Beata Kempa.
- **13 marca 2007 r. Komisje: Administracji i Spraw Wewnętrznych /ASW/, Kultury Fizycznej i Sportu /KFS/ oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka /SPC/** rozpatrzyły poprawki zgłoszone w drugim czytaniu do rządowego i poselskiego projektów ustaw o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (druki nr 638 i 723 oraz 1270). W trakcie drugiego czytania zgłoszono 4 poprawki. Komisje rekomendowały przyjęcie jednej poprawki (nr 1) i

odrzućcenie pozostałych poprawek. Poprawka, którą Komisje proponują przyjąć dotyczyła m.in. karania osób, które wnoszą na imprezy masowe lub posiadają w trakcie ich trwania wyroby pirotechniczne, materiały pożarowo niebezpieczne lub wyroby alkoholowe. Poprawki, które Komisje proponują odrzucić dotyczyły m.in. skrócenia terminu wejścia w życie ustawy. Sprawozdawca – poseł Krzysztof Mikuła (PiS). Wyznaczono do 16 marca br. termin dla KIE na przedstawienie opinii. W posiedzeniu uczestniczyli: sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu – Radosław Parda oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji – Marek Surmacz.

- **14 marca 2007 r. Komisja Ustawodawcza /UST/** Komisja w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu zamierzała wyrazić opinię o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o postępowaniu w sprawach nieletnich. Projekt wniesiony przez posłów Klubu Parlamentarnego „Liga Polskich Rodzin”, wywołał wiele kontrowersji z uwagi na widoczne naruszenia konstytucyjne wynikające z jego represyjnego charakteru jak i niezgodności w nazewnictwie powszechnie stosowanym w tego rodzaju aktach prawnych. Komisja nie podjęła, więc decyzji w sprawie tego projektu, zaś przedstawiciel wnioskodawców, poseł Edward Ośko (LPR), wycofał go deklarując jednocześnie, że jego klub będzie nadal pracował nad tym tematem, uwzględniając m.in. uwagi, jakie padły podczas dyskusji.
-

3.3.2. Senat

3.3.2.1. Posiedzenia plenarne

- **Na posiedzeniu w dniu 16 marca** Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Senat w dniu 15 marca 2007 r. wprowadził poprawki (20) do ustawy.
(tekst uchwały: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/uch/029/357uch.pdf>)
 - **Na posiedzeniu w dniu 16 marca** Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw. Senat w dniu 15 marca 2007 r. wprowadził poprawki (7) do ustawy.
(tekst uchwały: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/uch/029/373uch.pdf>)
 - **Na posiedzeniu w dniu 16 marca** Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze. Senat w dniu 15 marca 2007 r. wprowadził poprawki (3) do ustawy.
(tekst uchwały: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/uch/029/374uch.pdf>)
 - **Na posiedzeniu w dniu 16 marca** Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego. Senat w dniu 15 marca 2007 r. przyjął ustawę bez poprawek.
(tekst uchwały: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/uch/029/383uch.pdf>)
-

3.3.2.2. Prace komisji senackich

- **13 marca 2007 r. Komisja Ustawodawcza** rozpatrzyła uchwaloną przez Sejm w dniu 2 marca 2007 r. ustawę o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (druk nr 373).

- **13 marca 2007 r. Komisja Praw Człowieka i Praworządności wspólnie z Komisją Ustawodawczą** przeprowadziły:
 - pierwsze czytanie zgłoszonego przez Komisję Komisja Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisję Ustawodawczą projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 369).
(tekst wraz z uzasadnieniem: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/dr/350/369.pdf>)
 - pierwsze czytanie zgłoszonego przez grupę senatorów projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu oraz ustawy o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego.
(tekst wraz z uzasadnieniem: <http://www.senat.gov.pl/k6/dok/dr/200/215.pdf>)
 - **13 marca 2007 r. Komisja Praw Człowieka i Praworządności** rozpatrzyła uchwaloną przez Sejm w dniu 7 marca roku ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk nr 376).
 - **14 marca 2007 r. Komisja Praw Człowieka i Praworządności** rozpatrzenie poprawki zgłoszone w trakcie posiedzenia Senatu do ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (druk nr 373).
-

5. Informacja międzynarodowa

5.1. Rada Europy

5.2. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

5.2.1. Granice użycia broni palnej przez Policję

przepisy: art. 2 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka

hasła: prawo do życia, broń, Policja, Europejska Konwencja Praw Człowieka, Europejski Trybunał Praw Człowieka

Orzeczenie z 13 marca 2007 r. w sprawie HUOHVANAINEN v. FINLAND (nr skargi 57389/00)

Brak naruszenia art. 2

Teza:

Użycie środków przymusu może być usprawiedliwione w świetle art. 2 Konwencji, jeśli w czasie ich stosowania oparte było na przekonaniu, że jest to konieczne – nawet jeśli to przekonanie okazało się błędne w następstwie prowadzonych później dochodzeń. Przyjęcie przeciwnej opinii nałożyłoby na państwo i jego siły porządkowe niemożliwy do spełnienia obowiązków, którego wypełnianie zagroziłoby wykonywanym przez nich obowiązkom, a nawet ich życiu i życiu innych obywateli.

1. Stan faktyczny

W ostatnio rozstrzyganej sprawie Trybunał zajął się podstawami i granicami użycia broni palnej przez Policję. Kwestia interpretowania przez Trybunał wykorzystania ustawowych uprawnień – prowadzących czasem do najpoważniejszych konsekwencji – jest warta omówienia. Sprawa rozpatrywana przez Trybunał dotyczyła śmierci J., brata skarżącego Kauko Huohvanainen, zastrzelonego w czasie operacji policyjnej.

Dnia 1 grudnia 1994 r. dom J., który poprzedniego dnia groził kierowcy taksówki użyciem broni, został otoczony przez Policję. Posiadano na jego temat informacje, że był uprzednio zamieszany w ataki z bronią w rękę, był ponadto agresywny i niezrównoważony psychicznie a także leczył się psychiatrycznie. Został przez psychologów uznany za przejawiającego wyjątkowo wrogi stosunek do Policji. Posiadał również dwie sztuki broni palnej, 22 mm, którymi potrafił się doskonale posługiwać. Nie tylko nie wpuścił on Policji do domu, ale zabarykadował się w nim i zaczął strzelać do funkcjonariuszy. W czasie, gdy J. zabarykadował się w domu, wielokrotnie – i bezskutecznie – próbował z nim rozmawiać psycholog i funkcjonariusze Policji. Wezwano także profesjonalnego negocjatora.

Na miejsce przybyło 32 funkcjonariuszy Policji, potem dalszych 23 ze specjalistycznie wyszkolonych jednostek. Aż do następnego dnia J. strzelał do Policji i odmawiał negocjacji. Około południa 2 grudnia oficer dowodzący akcją, widząc brak powodzenia negocjacji, nakazał użycie gazu łzawiącego, który jednak nie miał widocznego wpływu na otoczonego. Pod wieczór J. nadal strzelał do Policji, rzucał także w jej kierunku „koktajle Mołotowa”, najwyraźniej też podpalił dom. Podjęto decyzję, że jedyną możliwością na aresztowanie i zapobiegnięcie ucieczce J. było zranienie go w nogę. Postrzelony J. został wezwany do poddania się. Gdy wyczołgał się z domu, trzy-

mał nadal broń w rękach. Został wówczas postrzelony – mimo, iż funkcjonariusze celowali w ramię w celu obezwładnienia, kula trafiła go w głowę i trafiony zmarł.

Natychmiast po zakończeniu operacji rozpoczęto śledztwo. Przeprowadzono oględziny miejsca strzelaniny, zbadano trajektorie strzałów, przebadano prowadzony w trakcie obłężenia dziennik rozkazów. Na wniosek rodziny J. przeprowadzono również dodatkowe czynności: m.in. autopsję, przesłuchano świadków. Krajowe Biuro Śledcze dnia 8 lutego 1995 r. wszczęło postępowanie mające a celu wyjaśnienie, czy w czasie otoczenia nie doszło do naruszenia prawa. Śledztwo w tej sprawie przeprowadziła również niezależna grupa utworzona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, która przedstawiła raport na temat wydarzeń. W niecały rok po operacji, prokuratura przedstawiła zarzuty dowódcy Sił Specjalnych, H., w związku z nieumyślnym spowodowaniem śmierci oraz nieumyślnym naruszeniem obowiązków służbowych. W czasie postępowania sądowego rodzina zmarłego brała czynny udział, wzywała własnych świadków, i przesłuchiwała świadków obrony. W wyniku postępowania przed sądem, gdzie przesłuchano funkcjonariuszy Policji i przedstawiono wyczerpujący materiał dowodowy, oskarżony został uniewinniony. Wyrok ten został podtrzymany w instancji odwoławczej. Wobec innych funkcjonariuszy nie wyciągnięto żadnych konsekwencji.

2. Stan prawny

W oparciu o art. 2 Konwencji brat J., Kauko Huohvanainen, wniósł skargę do Trybunału twierdząc, że użycie broni palnej przez Policję w okolicznościach tej sprawy i doprowadzenie do śmierci J. nie było konieczne.

Trybunał oceniając okoliczności operacji nie dostrzegł żadnych podstaw by wątpić, że funkcjonariusze Policji byli przekonani o konieczności użycia broni palnej w celu ochrony innych policjantów, którzy nie mieli osłony w postaci opancerzonych pojazdów. Przypomniał przy tym, że **użycie środków przymusu może być usprawiedliwione w świetle art. 2 Konwencji, jeśli w czasie ich stosowania oparte było na przekonaniu, że jest to konieczne – nawet jeśli to przekonanie okazało się błędne w następstwie prowadzonych później dochodzeń. Przyjęcie przeciwnej opinii nałożyłoby na państwo i jego siły porządkowe niemożliwy do spełnienia obowiązek, którego wypełnianie zagroziłoby wykonywanym przez nich obowiązkom, a nawet ich życiu i życiu innych obywateli.**

Trybunał stwierdził, że nie może zastępować swoją oceną – prowadzoną z dala od wydarzeń – oceny funkcjonariuszy Policji, którzy na bieżąco musieli reagować na rozwój sytuacji, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia życia swojego i kolegów. Dla Trybunału użycie broni palnej w rozpatrywanej sytuacji – chociaż tragiczne w skutkach – nie było nieproporcjonalne w stosunku do zaistniałej konieczności, ocenionej przez funkcjonariuszy Policji jako bezpośrednie zagrożenie życia; J. wychodził się z domu ciągle uzbrojony, a ponieważ przedtem nie wahał się strzelać do policjantów został oceniony jako bezpośrednie zagrożenie.

Trybunał zbadał również, czy w czasie planowania i nadzorowania operacji zadbano, by nie zaistniało żadne zbędne ryzyko i czy nie zaniedbano zapewnienia minimum bezpieczeństwa dla uczestników i dla otoczonego. Również tutaj nie dopatrywał się błędów. J. był wzywany wielokrotnie do poddania się, które to wezwania zignorował, próbowano prowadzić negocjacje – również bez rezultatu. Nie można winić przełożonych kontrolujących operację za niewycofanie sił policyjnych z okolic domu – co skarżący przedstawił jako umyślne prowokowanie brata do czynnej obrony. Zarówno prowadzenie operacji jak i użycie broni palnej przez Policję było zgodne z podstawami prawnymi regulującymi te zagadnienia w prawie wewnętrznym Finlandii.

W rezultacie, Trybunał doszedł do wniosku, że użycie broni palnej przeciwko J. nie stanowiło przekroczenia środków koniecznych do ochrony życia funkcjonariuszy Policji. Nie miało więc miejsca naruszenie art. 2 Konwencji.

Co więcej, w sprawie przeprowadzono dwa dokładne śledztwa, które prowadzone były w sposób bezstronny i wyczerpujący. Miały one na celu wyjaśnienie okoliczności śmierci J. oraz zbadanie konieczności użycia broni palnej przez funkcjonariuszy Policji oraz ewentualnych naruszeń prawa. Przedstawiciel skarżącego miał zapewnioną aktywną rolę w postępowaniu, a przedstawiony materiał dowodowy był wyczerpujący i koherentny. W rezultacie, także w kwestii efektywności prowadzonego śledztwa i obowiązku wyjaśnienia okoliczności śmierci J., Trybunał stwierdził, że nie doszło do naruszenia art. 2 Konwencji.

Orzeczenie dostępne na stronach:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=61306&sessionId=11810088&skin=hudoc-en&attachment=true>

(opr. Hanna Kuczyńska, asystent w Izbie Karnej SN)

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. Leszek Ziomek, asystent w Izbie Karnej SN)

6.1. Przegląd książek

- ▶ *R. D. Hare* (tłumacz.: *A. Skucińska*): Psychopaci są wśród nas (tytuł org.: Without conscience), Kraków 2007, s. 276.
- ▶ *S. Pieprzny*: Policja. Organizacja i funkcjonowanie, Kraków 2007, s. 159.
- ▶ *T. Pietrzykowski*: Spór o eutanazję, Katowice 2007, s. 128.
- ▶ *I. Sołtyszewski*: Badania kryminalistyczne. Wybrane aspekty, Olsztyn 2007, s. 128.
- ▶ *A. Stawarska-Rippel*: Prawo sądowe Polski Ludowej 1944 – 1950 a prawo Drugiej Rzeczypospolitej, Katowice 2007, s. 160.
- ▶ *M. Świdorska*: Zgoda pacjenta na zabieg medyczny, Toruń 2007, s. 374.
- ▶ *B. Stańdo-Kawecka*: Prawo karne nieletnich. Od opieki do odpowiedzialności, Warszawa 2007, s. 368.
- ▶ *S. Baniak*: Prawo karne skarbowe, Kraków 2007, s. 580.

6.2. Przegląd czasopism

• Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych 2006 Nr 2

- ▶ *Anna Opar*: Filozoficzno-metodologiczne aspekty teorii negatywnych znamion czynu przestępnego.
- ▶ *Marek Bielski*: Zasady wymiaru kary za podżeganie i pomocnictwo.
- ▶ *Marek Mozgawa, Magdalena Budyn-Kulik*: Prawnokarne aspekty pedofilii. Analiza dogmatyczna i wyniki badań empirycznych.
- ▶ *Tomasz Pudo*: Środek karny w postaci zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu – próba analizy.
- ▶ *Rafał Citowicz*: Opinia społeczna wobec eutanazji.
- ▶ *Piotr Kardas*: Sporne problemy wykładni przestępstwa nadużycia zaufania.
- ▶ *Marcin Mazur*: Pranie pieniędzy - ujęcie kryminologiczne.
- ▶ *Anna Golonka*: Sankcje karne grożące za naruszenie obowiązków związanych z przeciwdziałaniem "praniu pieniędzy".
- ▶ *Ewa Habzda-Siwiek*: Opinia o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego. Aktualne problemy
- ▶ *Hanna Paluszkiewicz*: W sprawie jednolitego modelu procedowania na posiedzeniach sądów karnych pierwszej instancji.

- ▶ *Antoni Bojańczyk, Tomasz Razowski*: Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 6 kwietnia 2005 r., sygn. akt II AKa 32/05.
- ▶ *Janusz Raglewski*: Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2006 r. (I KZP 53/05).
- **Fiskus 2007 Nr 6**
 - ▶ *P. Zaczek*: Fałszowanie dokumentacji działalności – art. 303 k.k.
- **Orzecznictwo Sądów Polskich 2007 Nr 3**
 - ▶ *S. Paweła*: Glosa do postanowienia SN z 28 września 2006 r. I KZP 16/06.
 - ▶ *W. Grzeszczyk*: Glosa do wyroku SN z 16 marca 2006 r. V KK 85/06.
 - ▶ *D. Wysocki*: Glosa do postanowienia SN z 11 czerwca 2002 r. WZ 13/02.
- **Prawo Europejskie w praktyce 2007 Nr 2**
 - ▶ *B. Jurkowicz*: Europa mówi NIE karze śmierci.
 - ▶ *P. Kuzior*: SECI Center – przykład dobrej współpracy w zwalczaniu przestępczości transgranicznej.
- **Diariusz Prawniczy 2007 Nr 1**
 - ▶ *T. Szafranski*: Uwagi do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. wprowadzającej tzw. „sądy 24 godzinne”.
 - ▶ *R. A. Stefański*: Depozyt w postępowaniu karnym w świetle ustawy o likwidacji niepodjętych depozytów.
 - ▶ *A. E. Baworowski*: Przyczynek do oceny prawnokarnej piractwa domenowego.
 - ▶ *P. Kosmaty*: Problematyka publikowania w środkach masowego przekazu wizerunku i danych osobowych podejrzanego.
- **Edukacja Prawniczy 2007 Nr 3**
 - ▶ *J. Warylewski*: Aktualna polityka karna wobec statystycznego obrazu przestępczości i badań opinii publicznej.
- **Jurysta 2007 Nr 2**
 - ▶ *R. Krajewski*: Nieumyślne spowodowanie śmierci człowieka w świetle art. 155 k.k.
 - ▶ *M. Sawicki*: Przeciwdziałanie nawoływaniu do nienawiści w Internecie.
 - ▶ *M. Derlatka*: Glosa do postanowienia SN V KK 491/05 z 28.06.2006 r.
- **Państwo i Prawo 2007 Nr 2**
 - ▶ *M. Leciak*: Wyłączenie jawności rozprawy z uwagi na ochronę tajemnicy państwowej w procesie karnym.
 - ▶ *P. Chlebowicz*: Przestępstwo zbiegowiska w polskim prawie karnym (art. 254 k.k.).

- ▶ *D. Karczmarska*: Oskarżony adwokat jako obrońca w procesie karnym.
- ▶ *G. Kosiorowski*: Glosa do wyroku TK z 22 IX 2006, U 4/06.
- ▶ *Bojańczyk*: Glosa do wyroku SN z 17 XI 2005, II KK 216/05.

- **Przeгляд Prawa Handlowego 2007 Nr 2**
 - ▶ *M. Sieradzka*: Przestępstwo działania na szkodę spółki handlowej.

- **Przeгляд Sądowy 2007 Nr 2**
 - ▶ *T. Grzegorzczak*: Podmiot zbiorowy jako quasi-strona postępowania karnego i karnego skarbowego.
 - ▶ *A. Muszyńska*: Zasądzenie nawiązki a cywilnoprawne roszczenia pokrzywdzonego przestępstwem.
 - ▶ *P. Kardas*: Glosa do uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 9 czerwca 2006 r. I KZP 11/06.
 - ▶ *R. A. Stefański*: Glosa do postanowienia SN z dnia 6 lipca 2006 r. IV KK 226/06.